

DEVİRİMCİ YOL

SAYI 7 1 AĞUSTOS 1977

300 KURUŞ

FAŞİZME KARŞI DEVİRİMCİ BİR MÜCADELE ANLAYIŞI ZORUNLUDUR

Şimdi, artık erken seçim sonrasında "ne olacak?" sorusu ortadan kalktı. Olabilecek olan oldu. MC adeta bir "hilkat garibesi" gibi dirildi. Yeni bir faşist terör dalgası 10m yurdu hızla kaplarken, şu gerçek ortaya çıkmıştır ki; erken seçim faşist MC güçleri için bir "soluk" olmuştur. Mücadele -erken seçimin getirdiği parlamento aritmetiğindeki yeni öğelerle birlikte- sürecektir. Bir takım nedenlerden ötürü bazı iç ve dış tekellerin tek başına bir CHP iktidarına yönelmiş olmasına rağmen, MC güçlerinin önce CHP hükümetini engelleyebilmesi ve sonrada güvenoyu alarak hükümeti kurabilmesine ilişkin soruların ötesinde önümüzdeki dönemin sorunları üzerinde durmalıyız.

MC'nin yeniden kurulabilmesi olayı oligarşi içi güçler arası mücadelenin bir özel sonucu olduğu kadar sol hareketin kendi tularsızlığıyla da ilgilidir. Bu gün genel olarak sağ eğilimlerin, dağınıklık ve örgütsüzlüğün egemen olduğu sol,

(Devamı sayfa 2'de)

DEVİRİMCİ
YOL

● Anti faşist halk eylemleri ve Devrimci Mücadele

● Faşizm, demokratik kitle örgütleri ve birlik sorunu

● İnşaat işkolunda yarı-proleterler

● Sivaslı'da anti-faşist mücadele durdurulamaz

● Marksist-Leninist geçiş dönemi ve geriye dönüş sorunu

● Metal işçilerinin mücadelesi

FAŞİZME KARŞI DEVİRİMCİ BİR MÜCADELE ANLAYIŞI ZORUNLUDUR

(Sayfa 1'den devam)

çoğunlukla olduğu gibi, seçimler sonrasında siyasal gelişmeler karşısında büyük ölçüde etkisiz, seyirci durumunda kalmıştır. İşçi sınıfı adına siyaset yaptığını iddia eden bir yığın oportünist fraksiyon bildiri ve demecilerinde "şu şöyle olmalı, bu böyle olmalı" cinsinden, CHP'ye "akıl vermekten" öte gitmeyen bir mücadele sürdürmüşlerdir. Böylesi durumlar için halkımızın dilinde "harıçten gazel okumak" diye pek güzel bir deyim vardır. Her TÜRO Devrimci Mücadele anlayışını "göçüştük" karalamasının arkasına atan bu tür, bir anlayışın kökedeki siyasal gelişmelere şu veya bu şekilde bir etkide bulunamaması doğaldır. Devrimci Hareketin örgütlenme zaafını bu durumu ölkemiz solu açısından bugün için genel bir doğru haline getirmiştir. Devrimci Müdahale unsuru yaratılmadıkça, sağ oportünizmin ve ekonomizmin batağında kalıncık kuyrukçuluk kaçınılmazdır; bir CHP İktidarına ve Ecevit'in yaratacağı harikalara bel bağlamak; o, yeterli beceriyi gösteremeyince döğ kırkığına uğramak, olaylara seyirci kalıp, harıçten gazel okumak kaçınılmazdır. Devrimci bir mücadele anlayışına "göçüştük" diye küfreden bir oportünizmin ise- bir AP-CHP koalisyonunu bile ehven-1 şer olarak görmek öte-varacağı bir yer yoktur.

Devrimcilik ise asla bu değildir!
MC'nin yeniden kurulmasıyla birlikte içi boş "birlik" çağrılan "bildiri devrimciliğine son!", "birleşelim" yaygaraları ve "Ulusal Demokratik Cephe" maskaralıkları ortaldığı kapladı. Bütün bunların bir tek olumlu anlamı vardır; o da ölkemizde sınıf mücadelesinin geldiği yerde, artık oportünistliğin bile bugüne değin yapılageldiği biçimde sürdürülemez hale geldiğinin ortaya çıkmasıdır. Ötesel "bildiri devrimciliğine son!" diye bir "bildiriciliğin" icad edilmesinden, "cephe" ve "birlik" kavramlarının yazlaştırılmasından başka bir şey değildir.

Oysa, Devrimci bir birlik sorunu, faşizme karşı devrimci bir anti-faşist cephe sorunu, bugün gerçekten öneme üzerinde durulması gereken bir sorundur. Devrimci bir cephe sorununun, POLİTİKA Gazetesinin yayın müdürünün, gazeteye gelen bildirileri alt alta toplayarak yayınlamasından başka bir şey olmayan "UDC" maskaralığı ile hiçbir ilgisinin olmadığı ortadadır.

MC, çözümünü güç sorunlarla karşı karşıyadır. Demirel, MSP ve MHP'ye büyük tavizler vermekten çekinmemiştir. MC adeta bir iç savaş hükümeti olarak kurulmuştur.

MC'nin karşı karşıya bulunduğu zorluklar sonucu onun kolayca ve kendiliğinden yıkılacağı sanılmamalıdır. Gerici bir İktidarın Devrimci bir mücadele ile alt edilmesi ise her şeyden önce Devrimci bir iktidar alternatifinin yaratılmasını gerektirir. Bu olmadan, faşizme karşı mücadelenin zafere ulaşması beklenemez. Bu nedenle bugünkü koşullarda "genel grev" yoluyla mücadelenin başariya ulaşabileceği hayallerine kapılmamalıdır.

Bununla asla "genel grev"e taraftar olmadığımızı söylemiyoruz. Bugünkü koşullarda, geniş emekçi yığınlarının Devrimci İnsiyatifini geliştirecek bir genel grev, faşizme karşı mücadele açısından da önemli ve ileri bir gelişme olacaktır. Devrimciler bu önemli eylemi işçi sınıfının bağımsız siyasi hareketinin, onun devrimci partisinin inşası doğrultusunda kavrayacak ve geliştirmek için mücadeleye edecektir.

Yeni MC döneminin halka karşı yeni bir saldırı, tertip ve baskı dönemine olacağından kuşku duyulamaz. Faşist güçler, kriz derinleştiçe saldırılarını arttıracaklardır.

Faşizme karşı doğru ve devrimci bir mücadele anlayışının etrafında tüm halk güçlerini mücadele birliğini gerçekleştirmek zorunludur.

Faşizme karşı mücadele bir iktidar alternatifini zorunlu kılar. Faşizme karşı mücadele iktidar mücadelesinden ayrı düşünülemez. Ölkemizde anti-faşist bir iktidar alternatifini bir demokratik halk iktidarını oluşturabilir. Bugün Devrimci mücadele böyle bir aşamada değildir. Bu durumda yapılacak olan baskı bir CHP'li hükümete bel bağlamak değildir. Reformist bir harekete bel bağlamak ölkemizde anti-faşist mücadelenin başarısızlığını kaçınılmaz kılar. Bugün yapılması gereken emekçi halkın iktidar mücadelesinin bir aracı olarak bağımsız bir devrimci siyasi hareketin yaratılmasını esas alarak mücadele etmektir.

Bu Devrimcilerin faşizme karşı mücadelesinde SAVUNMA durumunda bulunmaları demektir. Bugün faşizme karşı mücadelede (pasif ve durağan olmayan) devrimci bir savunma çizgisi asla terk edilmemelidir. Faşist terörün etkisizleştirilmesi için, faşist demagojiyi açığa çıkararak, tüm emekçi halkın anti faşist mücadeledeki omuz omuza mücadele ve dayanışmasını sağlamak için çaba harcamalıdır. Her mahallede, her iş yerinde, her bölgede tüm halkı birleştirmek için mücadele etmeliyiz.

Faşizmi böyle bir Devrimci mücadele anlayışıyla ezeceğiz.

**DEVİRİMCİ
YOL**

FAŞİZM, DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ VE BİRLİK SORUNU ÜZERİNE!

- Faşizme karşı "Birlik" sloganı, somut bir siyasi muhtevaya oturtulmalıdır.
- Önemli olan sadece bir düşünme karşı ne olursa olsun herşeye rağmen bir araya gelmek değildir. Aynı za-

manda ve bundan daha önemli olarak, hangi temel hedefler, hangi temel hedefler için hangi program doğrultusunda kimlerle ve nereye kadar bir olunacağı bilinmelidir.

FAŞİZME karşı mücadelede demokratik kitle örgütlerine önemli görevler düşüyor. Özellikle, hareketlenen ve bol bol "birlik" çağrılarının yapıldığı bu ortamda sorunun ele alınışı, faşizme karşı mücadelenin, siyasi muhtevadan ayrı düşünülemez. Devrimci Hareketin genel mücadele perspektifi içinde yer aldığı özgül konum, demokratik kitle örgütlerinin bu mücadele sürecindeki görevlerini belirler.

Kitlelerin ekonomik-demokratik talepleri etrafında örgütlendiği ve onları siyasi mücadeleye sokmanın bir aracı olan Demokratik kitle örgütleri siyasi programın kitlelere ulaşılacağı canlı kayışlardır. Yığınları devrim mücadelesine sokmanın seferber etmenin bir organları, elbetteki belli bir siyasete bağlı olacak, o siyasetin hizmetinde çalışacaklardır. Kitle örgütlerinin çalışma alanlarının özgüllüğü ve örgütsel olarak bağımsızlıkları siyasi olarak bağımsızlığı şart koşar. Kitle örgütlerinin mevcut guruplardan bağımsız, guruplar arası bir siyaset izlemelerini önermek oportünizmdir. Dolayısıyla günümüzde kitle örgütleri arası "birlik" veya "göçbirliği" çağrıları soyut ve anlamsız değil aksine belirli bir siyasi programa ve somut çalışma önerilerine bağlı olmalıdır. Birbirinden çok farklı mücadele anlayışına sahip olan gurupların kitle örgütleri çapında bile bir araya gelemebilecekleri aşkıktır.

Devrimciler kitle örgütlerine emperyalizm ve oligarşiye karşı verilecek halk savaşı sürecinde, yığınları devrimci mücadelede çekmenin anti-faşist devrimci mücadeleyi yükseltmenin önemli bir aracı gözüyle bakarlar. Bu anlayış, revizyonist tezlerle taban tabana zit bir anlayıştır. Onlar kitle örgütlerini siyasi mücadelesinin bir aracı (ona hizmet eden bir örgüt) olarak görmeyenlere sadece mevcut demokrasinin sınırlarını genişletme, veyakorumu görevini yüklerler. Ve bu alanda da siyasi mücadelenin belirleyiciliğini reddederek siyaset dışı ekonomizmi önerirler.

Faşist saldırıların azgınlaştığı, devlet organları aracılığı ile kitle tabanı yaratmaya çalıştığı günümüzde kitle örgütleri kendi tabanlarını bu saldırıya karşı korumak, faşist demagojiyi teşhir etmek, yığınları anti-faşist mücadeleye çekmek göreviyi karşı karşıyadırlar. Bu konuda en büyük engel, kitle örgütlerinin sülen dağınlığına bağlı olarak, alabildiğine dağınlığıdır.

Ayrıca belli bir merkezin olmaması ve örgütsüzlük her grubun kendisini merkez olarak ilan etmesine yol açmaktadır. Kendisini işçi sınıfının temsilcisi ilan eden her grup kendi dışındaki gurupları kendi kafasına göre şu veya bu sınıfın temsilcisi ilan edip "ittifak" teorileri geliştirmektedir. Oysa "ittifak" sınıflar arası bir sorundur. Ve her grubun kendisini proleteryanın temsilcisi ilan etmesiyle çözümlenir.

Bugün Demokratik Kitle örgütlerindeki bir birlik, "ey-

lem birliği" temeline oturtulmalıdır.

Birlik sorunu somut bir "eylem programı" çerçevesinde geliştirilmelidir. Bu konuda en büyük güçlük bir çok demokratik kitle örgütünde, siyasi mücadele anlayışı bildiri ve demec vermeden öteye gitmeyen siyasal gurupların egemen olmasıdır. Eylem birliği farklı gurupların eylem güçlerini bir araya getirmeye yönelik olacaktır. Oysa birlik çağrıları yapıp duran bir çok siyasal grup kendisi somut olarak ne yapmayı öneriyor ki (hangi siyasi eylemi sürdürüyor ki, bu eylemde başkalarına da güç birliği önermektedir?) Siyasi eylem anlayışları bir maç seyircisinin harıçten gazel okuma misalibahırıp çağırmasını andıran, ülkede olup bitenlere karşı seyirci olma derekesindeki guruplar kendiliği kendi durumlarından kendileri de hoşnutsuz hale gelmişler ki "bildiri devrimciliğine son birleşelim" diye bir bildiricilik dönemi başlatmışlardır. "Bildiri Devrimciliğine son!" Peki ama, o zaman sen ne yapacaksın? Birleşelim! Ama, neyi ve nasıl yapmakta birleşelim? Kendi söylediklerinden kendi de bıkıp birlik ve eylem çağrılarını yapmak bir şey yaramaz. Eger bugüne kadar sürdürülen siyasi çizginin ve pasifist eylem anlayışlarının yanlışlığı anlaşmış ise, o zaman yapılacak olan, bu anlayışların terk edilmesi ve doğru mücadele anlayışlarının ve onun etrafındaki birlik sorununun benimsenmesidir.

Faşizm lafla yenilmez! Maddi bir şey ancak bir başka maddi şeyle ortadan kaldırılır! Faşist terör, devrimci bir şekilde etkisizleştirilmeli, faşist demagoji teşhir edilmeli ve milyonlarca emekçi halkın gözünde gerçek bir anti-faşist iktidar alternatifini yaratılmalıdır. Bunun reformcu bir CHP İktidarı değil, devrimci bir Demokratik Halk İktidarı olduğu ortaya konulmalıdır. Faşizme karşı mücadele bütün halkın demokratik iktidarına yönelik bağımsız bir devrimci hareketin inşası doğrultusunda yükseltilmelidir. Biz böyle bir birlik çağrısının altına imzamız değil, bu yoldaki mücadeleye ve hayatımızı koyuyoruz!

Demokratik kitle örgütleri kendi aralarında bu temelde bir birlik ve örgütlenme anlayışı geliştirmelidir. Devrimci direniş komiteleri örgütlemelidir. Tüm kitleye çalışma biçimlerini gündeme getirenlerken faşist demagojiyi teşhir ederlerken kendilerini geliştirecekleri bu aktif mücadele biçimine bağlı kılmalıdır.

Kitle mücadelelerinin zorunlu ürünü olan bu yeni biçimlere uymak ve onları geliştirmek, genelleştirmek şarttır. Bu yeni mücadele biçimleri uydurulmuş veya dışardan dikte edilecek şeyler değil, bizzat kendiliğinden bir biçimde hayatın içinde var olan ve gelişen mücadele biçimleridir. Direniş komitelerinin görevi bu yeni biçimleri örgütlemek ve yaygınlaştırmaktır, ona genel bir karakter kazandırmaktır.

Görüldüğü gibi demokratik kitle örgütlerinin "birliği"

içi boş köf bir birlik değil, aksine belli bir temele, programa dayanan birliktir.

Ve kesinlikle faşizme karşı mücadele anlayışı tarafından belirlenir. "İşte ortada bir düşman var, hedef bunu düşürmektir, o halde bu düşmana karşı, düşmanı devirmek için bir araya gelelim. İlke bu olmalıdır, güçleri bölmek yanlıştır." türünden bir anlayış geliştiremez. Bu faşizme karşı mücadelede yenilgiye yol açar. İlk önce ne tür bir programa, ne tür bir mücadele anlayışına sahip olduğumuz açılmalıdır. Faşizme karşı "provokasyona gelme", "CHP'yi öfkütme" teorileri ile birlik olunamayacağı açıktır. Yani belli mücadele biçimleri ortak düşmana karşı mücadelede yenilgiye yol açarlar; biz bu tür anlayışları teşhir etmek ve düşmana karşı mücadeleyi bu görüşleri reddetme temeline geliştirmek zorundayız. O halde örgütlü mücadeleyi, belli bir siyasi programın ürünü olan eylem çizgisi ışığında geliştirelimiz. Faşizme karşı yanlış mücadele önerilerini teşhir ederek bu yanlış görüşleri aşarak "birlik" oluşturalıyız.

Lenin'in bu konudaki şu güzel sözleri ile yazımızı noktalayalım.

"Yakınlarda siyasal sorunlar üzerinde tutarlı ve sevimli bir Kadet topluluğuna bir konferans verdim. Tartıştık Ev sahibimiz şöyle dedi: Önemli müddet vahşi bir hayvanın, bir arslanın olduğunu düşün. Biz kimiz, arslanın önüne atılmış iki esiriz. Bu durumda aramızda tartışmamız uygun olur mu? Bu durumda ortak düşmana karşı mücadele etmek için en akıllı ve en uzak görüşlü sosyal demokrat G V Plehanov'un mükemmel bir şekilde söylediği gibi 'gericiliği tecrit etmek' için birleşmemiz görevimiz değil mi? Benzetme güzeldi! Kadet bizim ve cevap verdim. Peki esirlerden birisi silah almayı ve aslana hücum etmeye öğütlerken diğeri mücadelesinin tam ortasında aslana boynundan sarkan 'anayasa' yazılı bir yaftayı görünce 'sağdan da soldan da gelirse şiddete karşıyım' ben bir parlamenter partinin üyesiyim, anayasal yöntemlerden yavaşım' diye bağırıyorsa ne diyebilirsiniz? Böyle bir durumda aslana gerçek niyetlerini ortaya çıkaran 'hüsus'ü genc küteleri eğitmek, onların siyasi ve sınıf bilinçlerini geliştirmek için yaftaları sadakaa vaaz ederken aslan tarafından parçalanın esiriden daha çok iş yapmıyor mu?" (x)

(x) Bu güzel alıntıyı Yürüyüş dergisinin 120. sayısında Y. Küçük yapmış. Şimdi insanın aklına ister istemez Yaşar Küçük'ün buradaki gencin rolünü mü yoksa diğer bayır rolünü mü oynadığı sorusu geliyor. Yoksa Yürüyüş, devrimciler "Faşistlerle güvenlik kuvvetlerini karşı karşıya bırakacak" taktikler önermekten, devrimcilerle faşistlere karşı çıkmamayı, kendilerini savunmamayı önermekten artık vaz mı geçiyor!

Devrimci kardeşimiz CAFER AVCI'nın kanı yerde kalmayacak

SIVASLI HALKININ FAŞİZME KARŞI MÜCADELESİ SÜRECEK

Anti-Faşist Halk...

olanakları daha az olacaktır. Bugün faşizme karşı mücadeleyi, faşizmin terimlerini engellemeye mücadelesi olarak tesbit edenler, faşist saldırılara karşı koymayı, provakasyona gelmeden bu dönemi atlatmayı öneriyorlar. (Nasıl atlatılacaksa tabii).

"Faşizme karşı mücadele devrim sorunudur" diyen "mezvileri faşistlere kaptırmayacağız" diyen devrimciler, provakasyona gelmemeye çalışanlardan farklı şeyler yapacaklardır. Bugün gibi açık.

Ama demokratik mezveleri koruma konusunda demokratik kitle örgütleri platformunda çeşitli ortak hareketlere girilebilir.

Yani bizim siyasi pratiğimiz farklıdır, onların ki farklıdır. Ancak, onlarla demokratik kitle örgütleri platformunda, var olan hakların korunması, genişletilmesi mücadelesinde bazı ortak yanlarımız vardır. Bu doğrultuda ortak mücadele vereceğiz.

Burada özel olarak bir noktayı belirtmek yarar var. Ülke çapında bazı görüşlerle siyasi pratiğimiz aynı olmayabilir. Ülke çapında ortak hareket etmeyebiliriz. Ama bölge özel olarak faşizme karşı meşru savunmanın bilincinde olan tüm anti-faşist güçlerle, tüm halk güçleriyle eylem birliğini girmeliyiz. Bu bakımdan başsuz siyasetten taviz vermemelidir. Tam tersi, siyasetin hayata geçirilebilmesi için bu tür eylem birlikleri bir araç olarak kullanılmalıdır. Zaten anti-faşist eylem birliği esas olarak "üst düzeyde" görüşmelerle çözülecek bir sorun değildir. Faşizme karşı olan herkesin birlikteliğini, güçleri birleştirmeyi hayatın kendisi zorlamaktadır. Doğru devrimci görüşü savununlar. Halkın Kurtuluşundan olsun, CHP'den olsun, TSİP'ten olsun faşistlerle düşüşmek istiyorlarsa, bütün herkesi somut eylem biçimlerini etrafında toparlama göreviyle yükümlü-

dürler. Çeşitli oportünist ve revizyonist grupların üst yöneticilerinin kasıtlı olarak neden oldukları "kemikleşme", hayatın içinde, hangi gruptan olursa olsun faşistlerle mücadele etmek isteyen tabandaki iyi niyetli unsurları eylem birliğine davet ederek geçersiz kılabilir. Faşizme karşı güc birliğine davet ederek geçersiz kılabilir. Faşizme karşı güc birliğini sağlamak için Devrimciler bu anlayışa sahip olmalıdırlar. Böyle somut müdahaleler geçekundu semtlerinde ve diğer bölgelerde acilen gündeme gelmektedir.

Ote yandan böyle bir eylem birliğinde dikkat edilmesi gereken: Devrimci Hareketin henüz partileşme sürecinde olduğu, yeterince disiplinli olmayışdır. Her hareketin kendi iç yetersizliklerine, birde gruplar arası disiplinsizlik ve gevşeklik eklenirse, önarılacak hatalara düşülebilir.

ÖZET OLARAK
Ülkemizde olgunlaşmamış olarak sürekli var olan milli kriz derinleşmektedir. (Egemen sınıflar yönetemez ezilenler yönetilemez duruma gelmektedir.) Geçmişte tamamen aydın niteliği taşıyan sosyalist hareket hem bu durumdan dolayı, hem de devrimcilerin iradi müdahaleleriyle, yavaş yavaş işçi hareketiyle kaynaşmaktadır. Siyasi durum, iç savaşta doğru girmektedir.

Şehirlerde bu durum özellikle geçekundu bölgelerinin önemini arttırmıştır. Devrimcilerin, Devrimci Hareketin görevi, kendiliğinden hareketlerin doğru devrimci çizgide gelişmesi için ellerinden geleni yapmaktır. Faşizmin saldırılarına karşı, canla başla mücadele etmek, doğru devrimci çizgide faşizme karşı savunmayı örgütlemektir. Kısa dönemli hedef olarak bölgelerdeki faşist işgallerin kırılmaya çalışılmalıdır.

Bir Devrimci Yol
Taraftarı
ANKARA

UŞAK'IN Sivaslı kazasında faşist katiller, CAFER AVCI adlı devrimci kardeşimize kahbece arkadan saldırdılar. Koyun-kırkma makası ile hırpınca katlettiler Caferi ve iki devrimciyi de yaraladılar.

Faşist terör ülke düzeyinde emekçi halkın devrimci mücadelesi yükseldikçe daha bir yoğunlaşıyor. Devrimci mücadelenin hızla geliştiği bölgeler, kendiliğinden halk eylemlerinin bilinçli devrimci mücadelelere dönüştüğü bölgeler, ebece, faşistlerin başlıca hedefleri haline de gelmeye başlıyor. Ülkemizde şimdi, bir yanda bir avuç faşist zorba ve onların masaları, gözü dönmüş saldırganlıklarıyla saf tutmuş durumdadır. Diğer yanda bunların karşısında meşru müdafaa durumundaki emekçi halk yığınları ve devrimciler var. Türkiye, halk yığınlarının kendiliğinden tepkilerinin devrimci yola kanalizasyonu ve faşizmin hayasızca saldırılarıyla ve yalanlarıyla saldırılarını sürdürdüğü ikiampa ayrılmış durumda. Sınıf mücadelesi, ivmesi hergün artan bir hızla iç savaş ortamına doğru ilerliyor.

Faşizmin baş düşmanı genç halk yığınlarıdır. Faşistlerin en büyük korkusu, halk eylemlerinin örgütlendirilmesidir, karşılarına bir kale gibi dikilmesidir. Bu yüzden faşistler kendilerinden olmayan herkese saldırırken, bu arada yığıt devrimci militanları, emekçi halkın can evlatlarını hedef göstererek yok etmeyi ihmal etmezler. Hain tuzaklarında, kahbe pusularında teker teker tüketceklerini sınıflar, devrimcileri. Cafer arkadaş faşistlerin karanlık yüreklerine korku salmış bir yığıt militandı. İçte tek cümleyle öldürülmesinin nedeni budur.

Faşizme karşı mücadelemizin alabildiğine yükseldiği bir yer: Uşak-Sivaslı. Ve bu mücadelenin en kızgın yerinde bir halk evladı, Faşistlerin saldırısının, cinayetinin bu kadar açık olması, olayın bu denli basit açıklanabilmesi bundandır. Sivaslı'da faşistlerin etkinliği hiç yoktur. Dışardan profesyonel faşist katiller getirilmiştir. Katillerin saldırısı

planlı olmuştur. Sivaslı bir faşistin göstermesiyle, pazar kalabalığından yararlanan faşistler devrimci kardeşlerimize saldırıya cesaret edebilmişlerdir.

Halkın anlattığına göre, bu katiller ellerinde gazete kağıdına sarılı koyun-kırkma makasıyla sabahtan itibaren dolamaya başlamışlar, kanlı gözleriyle vahşi hayvanlar gibi kurbanları için pusuya yatmışlardır. Bu koyun kırkma makası ile arkadan arkadaşlarımızı saldırmışlardır. Cafer kardeşimiz, yaralı haliyle iki yüz metre kadar koşup bir taksiye bindiyse de, yarası çok ağır olduğu için hastahane kan kaybından ölmüştür.

YIGİT SIVASLI HALKI BU CİNAYETİN HESABINI FAŞİSTLERDEN SORDU, SORACAK.

Sivaslı halkı faşizme duyduğu nefreti ve mücadeleyi azmi ile tanıtır. Sivaslı halkı devrim şehidini bağrına bastı. Caferler Ölmez, Kahrolsun Faşizm, Cafer'in Kasil Oligarşi, Tek Yol Devrim şarhlarını bayrak yaparak bu cinayeti protesto etmekten geri durmadı.

Sivaslı halkı bu sloganların soluk tüketmek için atılmadığını biliyordu. Anlamalarını kavramaya başlamıştı artık. Polis ve jandarma, halka ve devrimcilere saldırdı. Devrimcileri tutuklamak istedi. Sivaslı halkı yığıtçı direndi. Yüreklerinde (aze çehitlerinin acısıyla, başka evlatlarının işkencelere götürülmesine izin vermedi. Polis ve jandarmasının saldırısına engel oldu. Sivaslı halkı faşist cinayetler karşısında sessiz kalmamın çare olmadığını biliyordu. Faşistlere ancak, anlıdikları bir dilden cevap verebilirli. Ve öyle oldu. AP, MHP işçi binaları tahrip edildi. Emekçi halkın faşist terör karşısında yılmayacağı, faşistlerin yaptıklarının yanlarında kalmayacağı anlatılmasına...

Evet, Sivaslı halkı devrimci şehidinin mücadelesine de sahip çıktığını gösterdi. Şehidinin başında ateş yakarak sabaha kadar nöbet tuttu, daha sonra çevre il ve ilçelerden gelen halk ve devrimcilerle birlikte, bir devrim şehidine yaradır bir tören düzenledi. Tören sırasındaki konuşmalarında Cafer'in arkadaşları O'nun mücadelesini dile getirdiler. Babası ise oğlunun "Oligarşiye karşı mücadele ederken şehit olduğumu, oligarşi daha nice Cafer'leri katletse bile kirlenemelerine ulaşamayacağını, oligarşiye yıkıp yerine kendi-

E ZİLEN halkımızın iktidar alma mücadelesinde benim oğlum değil hepimizin kardeşi olan CAFER'imizi besleme köpeklerin hain tuzaklarında katledilmesiyle kaybettik. Fakat onun mücadelesinde binlerce Cafer yılmadan yürüyeceklerdir.

Oligarşi Cafer gibi yığıtçı katletmekle emellerine ulaşamayacaktır. Bu katliamlar onun sonu yaklaştıkça samsız saldırılarının sonucudur. Amerika'yı ülkemizden defetmenin bu sömür, zulüm, soygun, talan düzeninin koruyucusu olan oligarşiye devirip halk iktidarını kurmanın tek yolu devrimdir.

Bunun için de birlik olmak, tek bir yürek, tek bir yumruk olarak mücadele etmeliyiz Cafer'in mücadelesi kurtuluş mücadelemize ışık tutsun.

Cafer'ler ölmez.
Cafer'in katili oligarşi.
Kahrolsun Faşistler.
Babası Süleyman Avcı

METAL İŞÇİLERİNİN MÜCADELESİ GELİŞİYOR

1977 yılı metal iş kolundaki işçilerin mücadelesinde ileriyeye doğru adımlar atıldığını yıl oldu. Bu işkolundaki en büyük sendika olan Maden-İş'in üst yönetimi patronlarla uzlaşamayınca, tabandan gelen baskıya boyun eğerek 33 işyerinde greve çıktı. Bunun

yanı sıra önümüzdeki günlerde 9 bine yakın işçinin çalıştığı Ereğli Demir Çelik Fabrikasında da greve çıkılması bekleniyor. Bursa'da da greve doğru bir gidiş var.

TUM sanayinin ana giridi metaldir. Bütün işkolunda kullanılan makina ve teçhizat makina imalat sanayinin ürünüdür. Buzdolabı, çamaşır makinası, elektrikli ev aletleri, elektrik kablolu, inşaat demiri, buji, binek arabası, bisiklet, kamyon ve aklı gelecek binbir türlü ürün metal işkolunun sınırları içine girer.

Bu kadar çeşitli, yaygın ve temel malları üreten işçiler aynı işkolunda kabul edilirler ve aynı sendikada örgütlenebilirler.

1977 yılı metal işkolundaki işçilerin mücadelesinde ileriyeye doğru adımlar atıldığını bir yıl oldu. Bu işkolundaki en büyük sendika olan Maden-İş'in üst yönetimi patronlarla uzlaşamayınca, tabandan gelen baskıya boyun eğerek 33 işyerinde greve çıktı. Bunun yanı sıra önümüzdeki günlerde 9 bine yakın işçinin çalıştığı Ereğli Demir Çelik Fabrikasında da greve çıkılması bekleniyor. Bursa'da da greve doğru bir gidiş var.

Grever böyle yayılınca, Maden-İş'in üst yönetimindeki revizyonistler giderek tabanın gözünde teşhir olmaya başladı. Güçsüzlükçe hircinleşmeye, kendilerinden gözükmeyen veya kendilerini eleştirmeye kalkın işçileri patronlarla anlaşarak isten ayrurtmaya başladılar. (Borançay fabrikasında olduğu gibi.) Revizyonistlerin baskıları ve patronlarla uzlaşması işçiler arasında hareketliliğin artmasına yol açtı. Ancak Devrimcilerin bu alanda yeterli çalışması olmaması nedeniyle, bu muhalefet, Maden-İş üst yönetimindeki revizyonistlere karşı CHP'li karakterde bir işçi muhalefeti şeklinde görünüm aldı. Pendik-Kartal bölgesinde (4. bölge) yapılan bölge temsilciliği seçimlerinde revizyonistler kaybettiler.

Bu dönemde Devrimciler Maden-İş tabanındaki çalışmalarını sürdürürken, İstanbul bölgesinde faaliyet gösteren bir patron sendikası da ele geçirdiler. Tam-Metal-İş Sendikası, devrimci işçilerin sendika yönetimine gelmesiyle Devrimci Metal-İş adını aldı ve devrimci bir sendika olma mücadelesine başladı.

METAL İŞÇİLERİ İŞÇİ SINIFININ EN MILİTAN KESİMİDİR.

Metal işçileri, çok sayıda işçinin bir arada bulunması ve kolektif üretimin hakim olması nedeniyle, işçi sınıfının en militan kesimini oluşturmaktadır. Dünya işçi sınıfı hareketinin pratiği olduğu kadar, Türkiye işçi sınıfının pratiği de bunu göstermektedir. 1963 yılındaki Kavel direnişi (173 işçi), 1969 yılındaki Singer (520 işçi) ve Türk Demir Döküm (2300 işçi) işçileri ve çatışmaları, 1976 yılında Devlet Güvenlik Mahkemelerinin

karşı girişilen direnişten sonra, 1500 Profilo işçisinin atılan arkadaşlarının yeniden işe alınmalarını sağlamak amacıyla giriştiikleri işgal eylemleri, metal işçilerinin militan ruhunu kanıtlamaktadır.

En çok grev metal işkolundadır. MESS'in yaptığı bir araştırmaya göre, 1976 yılında DGM direnişi dışında 45 yasadışı eylem yapılmıştır. Bunların 22'si oturma grevi, 1'i işgal, 13'ü verim düşürme, 5'i yemek boykotudur. İşkolunda görece olarak iyi ekonomik haklar veren tekelin yanı sıra çok sayıda orta büyüklükte işletmelerin var olması, ekonomik mücadelelerin sertleşmesini önemli bir nedendir.

1975 yılı rakamlarına göre, 10'dan fazla işçi çalıştıran imalat sanayi işyerlerinde çalışan toplam 700 bin işçi 220 bini metal sanayinde çalışmaktadır. (demir-çelik ana sanayi, metal ana sanayi, makina sanayi, taşıt araçları sanayi, v.b.) Bu 220 bin işçi belli merkezlerde toplanmıştır. İstanbul'da 80 bin, Ankara'da 23 bin, Zonguldak'ta 24 bin, İzmir'de 13 bin, Kocaeli'de 14 bin ve Bursa'da da 8 bin işçi çalışmaktadır.

Dikkat edileceği gibi, işçiler üç alt bölüme ele alınabilir. İstanbul, Bursa, İzmir ve Kocaeli'deki işçilerin kırsal alanlarla bağlantı oldukça azalmış tam anlamıyla proleterleşmişlerdir. 20-30 kişilik işyerlerinden 2500-3000 kişilik işyerlerine kadar dağılmışlardır. Siyasal hareketlerin yoğun olduğu, başka işkollarındaki fabrikaların işçileriyle ve başka emekçilerle iç içe yaşanan bir çevrededirler.

Zonguldak ve Ankara'da ise durum farklıdır. Zonguldak'taki işçiler iki fabrikada toplanmıştır. Birisi Karabük'te, diğeri Ereğli'de bulunan demir ve çelik fabrikaları. Karabük'te 12-13 bin, Ereğli'de 7-8 bin işçi bir aradadır. Ankara'da ise, Makina Kimya Endüstriye bağlı fabrikalar vardır. Bunların büyük kısmı Kırkkale'dedir. Burada ise, toplam 20 bin işçi 9 fabrikaya bölünmüştür. Ereğli, Karabük ve Kırkkale gibi işçi kentlerinin yanı sıra, 1975 yılı istatistiklerinde görülmeyen iki işçi merkezi daha vardır:

Konya'ya bağlı Seydişehir'de Etibank'ın Alüminyum işletmesi ve İskenderun'daki Üçüncü demir-çelik fabrikası. Seydişehir'de 8 binin üstünde, İskenderun'da ise, 18 bin işçi çalışmaktadır.

Yogun işçi merkezerinin dışında Anadolu'nun dört bir yanına dağılımı küçük işletmeler de önemli grubu oluşturur. Anadolu'nun neresine giderseniz gidin, bir çivi fabrikası, bir demir çekme, bir döküm bir madeni eşya veya elektrikli ev aletleri fabrikasına rastlarsınız. İşçiler büyük olasılıkla sendikası ve hatta sigortası-

dır.

Birinci gruptaki işyerlerinde (özellikle Marmara bölgesinde) DISK'e bağlı Maden-İş hakimdir. Bu bölgedeki metal işçilerinin üçte birinden fazlası Maden-İş üyesidir. Diğerleri, bu işkolunda kurulu diğer 33 sendika arasında dağılmıştır. Önemli diğer sendikalar Demir-İş, Otomobil-İş Türkiye Metal-İş, Tek Met. İş ve Türk Metaldir. Fakat bunların tümünün bu bölgedeki üye sayısı Maden-İş'in üyesinden azdır. Maden-İş bugün küçük işyerleriyle ilgilenmemekte, tekelci işletmeleri diğer sendikaların elinden alarak "ileri demokrasi, toplumsal ilerleme" havariliği yapmaya çalışmaktadır. Ekonomik-demokratik mücadeleye; oligarşinin çizdiği sınırlar içinde yürütme çabaları bir taraftan, TKP'nin "mili burjuvazi" dediği orta burjuvaziye karşı tavır diğer taraftan, Maden-İş

üst yönetimindeki revizyonistlerin orta büyüklükteki işletmeleri fazla "rahatlatma" politikasını getirmektir. İkinci gruptaki işyerlerinden Karabük Demir Çelik Fabrikası ile İskenderun Demir Çelik Fabrikasında Türk-İş'e bağlı Çelik-İş Sendikası yetkilidir. Ancak İskenderun Demir Çelik'te önümüzdeki aylarda şiddetlenecek yetki mücadelesinde Devrimcilerin de söylenecek sözleri vardır. Ereğli Demir Çelik Fabrikasında Maden-İş Sendikası yetkilidir. Halen toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanmadığı için grev kararı alınmıştır. Ereğli'de revizyonistlerin bir etkinliği yoktur. Sendika yönetiminde CHP'li bulunmaktadırlar. Ancak Devrimciler bölgede ve fabrikada etkindir. Kırkkale'de işçilerin yaradan fazlası reformistlerin denetimindeki Yeni Metal-İş, diğeri ise, faşizme

kille tabanı oluşturma, faşist demagojiyi yayma ve faşist besleme kaynaklarından biri olan Türk Metal üyesidir. Yeni Metal-İş, 1974 yılında Çağdaş Metal-İş Sendikası tarafından kurulmuştur. Daha sonra Çağdaş Metal-İş, DISK'e bağlı Maden-İş'e katılmakla beraber, Yeni Metal-İş bağımsızlığını korumuştur. Türk Metal Sendikası ise, aynı zamanda Saydışehir Alüminyum tesislerinde yetkilidir. 1976 yılında Çelik-İş ve Türk Metal Sendikalarının birleşmeleri yolunda bir protokol imzalanmışsa da, Çelik-İş tabanındaki CHP'lilerin, yönetimindeki AP ve MSP'ilerin MHP'ye karşı tuumlari ve kariyerist eğilimleri nedeniyle bu birleşme sağlanmamıştır.

Anadolu'nun dört bir yanına yayılmış küçük işletmelerde çalışan işçiler ise, hiç bir sendikadan üyesi değildir. Bazı bölgelerde gangster sarı sendikacılara rastlanmaktadır. Bunlar patronları korkutarak, işçileri aldatarak işçilerin haberi bile olmayan sözleşmeler imzalamaktadır. Üç-beş silahlı lumpden güç alan bölgesel gangster (sarı) sendikacıları sindirmek ve buralarda çalışan işçilere daha iyi bir yaşam sağlamak ve onları devrimci sendikacılık anlayışı içinde örgütlemek zor değildir. Ayrıca bu sendikalar, sendikacılığı bile bilmeyen bu gangsterlerin elinden kolayca alınabilir.

MADEN-İŞ'İN DURUMU

Maden-İş Sendikası'nın bugünkü üst yönetimindeki revizyonistler 1974 yılı Eylül

Tam Metal-İş, patron uşağı işçi satıcısı yöneticilerinden temizlendi

Sendikanın adı Devrimci Metal-İş olarak değiştirildi.

POLİS sendikacılığına karşı verilen mücadelede bir adım daha atıldı. Kimsan-İş örneğinde görüldüğü gibi, Patron ve polis işbirlikçilerinin yönetiminde bulunduğu "Tam Metal-İş" sendikası, geçtiğimiz hafta içinde yapılan kongrede, işçi delegelerinin tümünün oylarıyla devrimcilerin eline geçti. Ve "Tam Metal-İş" adı da "Devrimci Metal-İş" olarak değiştirildi.

İşçi sınıfı hareketini pasifize edebilmek için bir yığın örgüt vardır. Sarı sendikaların yanında, revizyonist-reformist sendikalar da bu konuda işçileri aldatmaktan geri durmuyorlar. Ayrıca, eskiden beri uygulanan bayatlanmış bir yöntemde uygulamaktan geri kalmıyor: "İşçileri patronlara satan polis sendikaları" Ekonomik-demokratik mücadelelerin devrimci bir sendikacılık anlayışıyla verilebilmesi ve politik mücadeleye tabi tutulabilmesi için, Sarı ve reformist sendika yönetimlerine karşı, sansız mücadelenin yanında, polis sendikacılığına karşı mücadele vermenin gerekliliği ortadadır. Çünkü devrimciler, işçileri polis sendikacılarının ellerine terk etmezler. İşte Kimsan-İş pratiğinin yanında, Tam Metal-İş pratiğinde bu mücadelenin önemini ortaya koymaktadır.

Metal İşçileri, çarpık kapitalizmin belkemiğidir. Bundan dolayı oligarşi bu iş kolundaki örgütlenmelere önem vermektedir. Sarı ve reformist-revizyonist sendikacılığın denetiminin yanında, özellikle küçük işyerlerini kapsayan "korsan" 40 A YAKIN SENDIKA VARDIR.

TAM METAL-İŞ SENDİKASININ KURULUŞU

Tam Metal-İş bundan bir yıl önce sendika çalışmalarında "uzman" (öçkağaç) bir kişinin öncülüğünde kurulmuştur. Fahri Yılmaz. Bu şahıs, işçileri patronlara satma anlayışının somutlaşmış şeklidir. Daha önceleri Sarı sendika Metal İş'te çalışan ve parası anlaşmazlığından atılan Fahri Yılmaz, şansı Teknik-İş'te de denemiş, aynı yolu başına gelince "bağımız" çalışmaya başlamıştır. Kendisi gibi aynı yolun yolcusu birkaç kişi bir araya gelip "Tam Metal-İş" i kurmuşlardır. Daha fazla işçi satınabilmek için kendisine "bağımız" ve "solcu" maskesini takmayı daha unutmamıştır. Bu şekilde küçük çapta 10 işyerinde "örgütlenen"

(patronla iş birliği sağlanan) "sendika", bunlardan 6'sındaki işçileri patrona satmayı başarmıştır. Artık bu anlayış işçiler kavriyi ve patron uşağı sendikaların gerçek yüzünü görüyorlar. Tam Metal İş'te de bu bilinçle hareket eden işçiler devrimcilerin rehberliğinde bu patron-polis oyununu bozmuşlardır. Toplu sözleşme hakkını kazandıkları iş yerinde gerçek devrimci sendikacılık anlayışını göstermektedirler.

DEVİRİMCI YÖNETİM

Herşeyden önce, devrimci sendikacılık anlayışımızda temel ilke şudur: İşçileri faşizme teslim etmemek, polis sendikacılığının çemberini kırmak. Bu prensiple hareket eden devrimciler, işçilerle yakın temastır kurmuşlar ve sendikaların gerçek kişiliğini ve devrimci sendikacılık anlayışını ortaya koymuşlardır. Bütün işyerlerinde kurulan temaslardan, kula sendika yönetimi ancak kongrede kaybettikten sonra haberi oldu. Çünkü işçi satıcısı yöneticilerin, işçilerden ne algıvrışı olabilir ki? Onların işi, işçilerin artı-değerlerine el koyan, sansızca sömüren patronlardır. Böylelikle devrimci bir disiplinle işçilerin tümünü örgütleyerek yapılan çalışma, sendikadan ele geçirilmesiyle sonuçlandı. Bu pratik, devrimci sendika anlayışı ilkelerinin hayata geçirilmesinin ispatıdır. Politik mücadeleye tabi olan ekonomik-demokratik mücadele anlayışının başarısıdır. Şimdi sendika üyesi "metoat", "Güray", "Rapudus", "Gürçelik" işçileri, işçi sınıfının oligarşiye karşı uzlaşmaz mücadelesini daha iyi kavryyorlar.

İşçilerin gelişen mücadelesinin bir zorunluluğu olarak kurulan "polis sendikacılığının devrimcilerin mücadelesiyle zenginleştirilmesi, işçi sınıfı hareketini güçlendirecektir. İşçiler bu mücadele içinde, gerçek devrimci sendikalarını görecektirler.

YAŞANIN METAL İŞ KOLUNDAKİ İŞÇİLERİN DEVİRİMCI MÜCADELESİ DEVİRİMCI İŞÇİLERİ SENDIKA YÖNETİMİNE GETİRMEK İÇİN İLERİ DEVİRİMCI SENDİKACILIK ANLAYIŞIMI Zİ HAYATIN BÜTÜN ALANLARINDA UYGULAYALIM KAHROLSUN SENDIKA AĞALARI KAHROLSUN POLİS SENDİKACILIĞI

ayında yapılan 21. genel kurulda yönetime gelmişlerdir. Eskiden beş kişi olan genel yürütme kurulundan Ruhi Yümlü, Cavit Sarman ve Hilmi Güner yeni yürütme kuruluna seçilemezken, genel başkan Kemal Türkler ve Şinasi Kaya yerlerini korumuşlardır. 1974 yılında kendiliğinden oluşan muhalefet ortak siyasi görüşleri paylaşan ve daha önce çizilen belli siyasi stratejilere göre adım atan bir muhalefet değildi. Eski yöneticilerin rezaletlerine karşı oluşan muhalefetin dıştan birkaç destekle örgütlenmesiydi. Değeler yeni yürütme kurulunda üye sayısını 7'ye çıkarırken ve buraya Mehmet Ertürk, Hüseyin Ekinci, Bahtiyar Erkul, Mehmet Karaca ve Hakkı Özdürlü getirirken sosyalist birliğin çok, eski yöneticilerin uzlaşma tavırlarına, Miteşte (Maden-İş Tatil ve Eğitim Sitesi adı altında 10 milyon liradan fazla bir para harcamaşyla Günen'de yapılan lüks otel) yapılan rezaletlere karşı bir tavırdan hareket ediyorlardı.

Eski yürütme kurulundan Kemal Türkler ve Şinasi Kaya ile yeni seçilen 5 kişi yeni yürütme kuruluna oluşturdu.

1975 yılı başında TIP'i yeniden kurma çalışmalarına başladı. Şinasi Kaya eski TIP üyesiydi. 1966-1967 yıllarında TIP'in İstanbul İl Başkanlığını yapmıştı. Mehmet Ertürk, eski TIP'in Beşiktaş ilçesi, Hüseyin Ekinci Şişli ilçesi üyesiydi. Ancak bu kişilerden hiçbirini yeni kurulan TIP'e girmeyi 1975 yılı mayıs ayında DISK'in genel kurulu oldu. İbrahim Güzelce genel sekreterliğe seçildi. DISK'te bir "atılım" başladı. TKP, güçlü olamamasına rağmen DISK'te sahte bir güç gösterisinde bulunarak taraftar toplamaya çalıştı. Birçok insan, TKP sempatisini gözükmeden bir zarar görmeyeceklerini, aksine yönetiminde bulunan bazı kişilerin ve onların çevrelerinin gözüne girerek anti-demokratik tüzük sayesinde bazı yerlerde koltuk sağlayacaklarını sandı. Bir TKP salığı yayıldı. "İleri demokrasi, toplumsal ilerleme, göçüst, marksist" edebiyatı aldı yoruld. 1. mayıs 1977'de işçilerin ellerine "işçi sınıfı partisine özgürlük" yazılı pankartlar verildi. Daha sonra TKP'nin yurtdışındaki seslerinden biri olan "İşçinin Sesi" "Türkiye'de 750 bin kişi TKP'ye özgürlük diye bağırıyor" diyerek bu pankartın resmini yayınladı.

Ancak 1977 yılı başlarında bir değişiklik ortaya çıktı. TKP'li birliğin itibarını korumak için bazı sendikacılar bir süre sonra kendi başarılarının yeneceğinden korkmaya başladılar. O güne kadar TKP'nin güç gösterisine kanarak sendikalarda belli koltukları kapmanın tek yolu olarak TKP'li gözükmeyle gören bazı sendikacılar, TKP'nin teşhir edilmesi üzerine tabanda oluşan muhalefetten ürktüler. Mütefekkilkeni kenara iterek yeni ittifaklar aramaya başladılar. Diğer taraftan TKP'nin politikası kendi başını yedi. İleri demokratik bir düzeni getirebilmek için sosyal demokratlarla işbirliği yapma havesiyle Tekstil, Genel İş, Olayış gibi reformist sendikaları DISK'e hiçbir şartı öne sürmeksizin aldılar ve uydular. İstisnalarla devrimci çalışma yapılmasını engelleyip ve reformizmi gücünü göstermesini sağladılar. Bugün ise bu gücün reformizmi (TIP'in tabiiyle CHP ile birleşen DISK) DISK'teki devrimci ve ilerici unsur-

PATRON-REFORMİST SENDİKA İTTİFAKINA SON

Uşak UPMAŞ işçilerinin direnişi

■ PETKİM-İŞ yöneticilerinin reformist yüzü açığa çıktı. Cihanbeyli, Alkim fabrikası işçilerinin direnişi devam ediyor.

BUGÜN DISK'e bağlı sendikalar arasında kimya işkolunda faaliyet gösteren Türkiye Petrol ve Kimya Sanayi İşçileri Sendikası (Petkim-İş olarak da bilinir.) genel başkanları Mehmet Kılınc'ın yönetiminde patronlarla uzlaşma siyasetini başarıyla sürdürmektedir. DISK üst yönetimi üzerinde etkin olan TKP'li revizyonistler, işçi sınıfı üzerindeki reformist etkileri artırma politikalarını kimya işkolunda Mehmet Kılınc'ı destekleyerek somutlaştırmışlardır. TIP'ilerin denetimindeki Petrol-Kimya İş Sendikası, DISK birleştirme komisyonunun kararıyla daha fazla mahalliyeleri sürülen Petkim-İş'e katılma kararı almaya zorlanmış ve eritilmişti. Konya'ya bağlı Cihanbeyli kazasında kurulu Alkim fabrikasındaki işçilerin direnişi ve Mehmet Kılınc'ın sendikasının tavrı, bu durumu bir kez daha belgelemiştir. Cihanbeyli'deki devrimci işçilerin Devrimci Yol'a gönderdikleri mektup aşığıdır:

"Fabrika, birisi göl kenarı, birisi de Cihanbeyli içinde olmak üzere iki parça. Ama aynı isimle işlem görüyor. 2 yıl önce fabrikada çalışan işçiler Türk-İş'e bağlandı. Sonra Cihanbeyli'de devrimcilerin desteğiyle Petkim-İş'e kaydedildiler. İki yıldır (tekisleriyle de olsa) fabrikada devrimci daya-

15 Temmuz cuma günü Uşak Pamuklu Mensucat Anonim Şirketine (UPMAŞ) fabrika işçilerinin hem patronlara hem de "sendika" yöneticilerine karşı, aylardır süren baskı ve katmerleştirilen sömürünün verdiği nicel birikimleri patlak verdi.

Bir seneye aşkın bir süreden beri (inşaatından itibaren) fabrikanın işçilerinin üzerinde amansız bir baskı süre gelmektedir. İşçilere aşırı ücretten daha düşük maaş verilmekte ve hiç bir sosyal güvence tanınmamaktadır.

İşçilerin gelişmiş isten çıkarılmaları ve ekonomik demokratik mücadelede ifadesini bulan ücretlerini biraz arttırmak daha iyi yaşam şartları sağlamak, toplu sözleşmelerde işverenler daha fazla ödün alabilmek için sendikal örgütlenmeye gittiler. İşçiler ilk önce DISK' in Tekstil Uşak şubelerini açıp örgütlenmek istedilerse de, revizyonist sendika

anlayışı ve çalışma tarzından kaynaklanan ve ekonomizmin bataklığında kulaç atan revizyonist Tekstil yöneticileri, işçi sayısının azlığını bahane ederek ügü göstermediler. İşçilerin bu örgütlenme çabalarını, işçilerin içindeki işyonları vasıtasıyla öğrenen işveren, hemen işyerine sarı sendika Teksif'i getirerek işçileri zorla üye yaptı.

Sarı sendika Teksif, işçilere toplu sözleşmeden tatmin edici hiç bir ücret artışı sosyal güvence sağladığı gibi, toplu sözleşme, işçilerin birliğini bozacak, işçi sınıfının mücadelesini saptıracak bir nitelik taşıyordu. (Az miktarda yapılan zammın dahi kademeli olarak uygulamak ve fabrika içinde bir işçi aristokrasisi yaratıp, onu dilediğine kullanmak istiyorlardı.)

İşçiler bu şartlar altında işverene ve sarı sendika Teksif'e karşı-kendiliğinden bir şekilde direnişe geçtiler. Fakat

buradaki işçi sınıfı hareketi örgütlü ve bilinçli bir yapıya sahip olmadığı için, kendiliğinden doğan hareketler doğru bir siyasi önderlik yapılmadığından bu tür hareketler yenilmeyle mahkumdurlar.

UPMAŞ'taki kendiliğinden gelişen bu hareket, Halkın Kurtuluşu oportünistleri, her zamanki fırsatçı tavırlarını ortaya koyarak sahip çıkmaya çalıştılar.

Hem hareketin sahip çıkıp hem de bu hareket kendiliğinden bir hareketi, yenilmesi kaçınılmazdı diyerek kendi siyasetlerinin (siyasetizliklerinin) ifasını sergiliyorlardı.

Devrimciler UPMAŞ direnişinin yenilgisinden dersler çıkararak "DEVİRİMCİ İŞÇİLER SENDİKA YÖNETİMİ-NE" şiarını ve sendikalarda en geniş kitle çalışması için de en dar kadro çalışması; siyasetini hayata geçirecek yeniliği zaferaya dönüştüreceklerdir.

nışma gelişti.

4 ay önce fabrikanın göldeki bölümünün (Bolluk) işçi temsilcisi, hiç bir sebep gösterilmeden ve işçilerin çoğunluğunun karşı çıkmasına rağmen Petkim-İş Sendikası tarafından tepeden imme bir şekilde değiştirildi. Yerine de sendikacılarla uzlaşabilecek biri atandı. Seçim yapıldı.

Bundan kısa bir süre sonra, patron zarar ettigi gerekçesiyle fabrikanın Bolluk bölümünü kapattı. İşçilerin tazminatlarını ödeyip, tümünü isten çıkartmak istedi. Bu bölümde 40 işçi çalışıyor. Bu arada da işçilerin haberi

olmadan Petkim-İş Sendikasıyla gizli görüşmeler yapıldı ve bir protokol imzalandı. Bu protokolün varlığını da işçilere sendika değil de patron açıkladı. Biz de, daha önce imzalanmış olan sözleşmeye göre fabrikanın bir bölümü zarar etse bile, fabrikanın tümünün kâr ettiğini iddia ettik ve tazminatları (kötü niyet gerekçesiyle) üç katı cezalı olarak ödenmesini istedik. Aynı zamanda da bu hakız levakı uygulamaları protesto etmek amacıyla fabrikayı kısa bir süre işgal edebileceğimizi düşündük. İşgal bir müddet devam etti. Sonra dava açıldı.

Direniş halen devam etmekte. Bu arada DISK'e bağlı Petkim-İş Sendikasıyla hiç bir temas kurulmadı. Sendikacılar bu olayla bilhassa ilgilenmek istemediler. Bazı bozguncular ise, sendikacılarla anlaşarak bazı işçilerin işe alınmaları karşılığında direnişi kırmaya çalıştılar. Ama sendikacılar bunlara yuz vermedi.

Şu anda 40 işçinin tümü isten çıkarılmış durumda. Fabrikanın diğer bölümü çalışıyor.

Bu olay, işçilere reformist sendikacıların hayır gelmeyeceğini öğretti."

ları TKP'li ile birlikte yedikten sonra dışlarını TKP'ye göstermeye başlamışlar. DISK üst yönetimindeki "sendikacılar" da ayarlarda iyice belirginleşen anti-TKP tavrı, Maden-İş içinde de Dördüncü Bölgede revizyonistlerin desteklediği Halit Erdem yerine bir CHP'linin seçilmesiyle açığa çıkmıştır.

Maden-İş içindeki revizyonistler bugün bir aşkinlik içindedir. Bir taraftan TKP teşhir edilmektedir. Diğer taraftan CHP'nin bir kanadı saldırmaktadır. Bunlara ek olarak MESS'le olan anlaşmazlık bir türlü çözülmemiştir, uzlaşma sağlanamamıştır. Bir de üstüne üstlük CHP iktidarı kurulamamıştır. Bütün bunlar, CHP iktidarında rahat ve tehlikesiz sendikacılık hayaliyle TKP'li gözükme bazı insanları tedirgin etmekte Maden-İş ve DISK içinde bir kuvvet boşluğu yaratmaktadır. Devrimciler yapacakları aklımlı, fedakar ve devrimci çalışmasıyla işçi sınıfının emmilitan kesimi üzerindeki reformist ve revizyonist etkileri geriletebilir, işçi sınıfı hareketi içinde devrimci işçileri yetiştirir.

Bugün Maden-İş ve DISK içinde TKP revizyonistlerinin ıplığı pazara çıkmaktadır. Reformistler, TKP'ye karşı bir sağ muhalefet oluşturmaya çalışmaktadırlar. Revizyonizmin etkinliğinin yerini reformizm değil Devrimci görüş almaktadır.

1977 yılı Eylül ayında Maden-İş'in genel kurulu olacaktır. Bu genel kurul, TKP'li lerin ve TKP sempatisizlerin,

anın sendikadan temizlendiği bir alan haline getirilmelidir. Devrimci işçilerin Maden-İş'teki etkinliği artmalıdır. Bugünkü reformist-revizyonist ittifakı derinleşmeden patronları sıvımsıtır. Kemal Türkler büyüyen DISK'in genel başkanlığını sürdürmeyi, Maden-İş Genel Başkanlığını Şinasi Kaya'ya devretmeyi planlamaktadır.

1978 yılı başında DISK'in genel kurulu olacaktır. DISK'e bağlı sendikalarda Devrimcilerin çalışmaları gelişmektedir. DISK genel kurulu da revizyonizmin geriletilmesinin bir aracı haline getirilmelidir.

Maden-İş ve DISK içinde her siyasi görüşler, tüm Devrimci ve yurtsever işçiler:

- TKP'nin çok gücünü teşhir etmek, TKP'ye sarılarak koltuk sahibi olmak isteyenlerden hesap sormak, "ileri demokrasi, toplumsal ilerleme" gibi sloganları Maden-İş ve DISK'ten silmek için,
- İGD ve İKD gibi besleme örgütleri sendikalarından çıkarmak, sendika anaützünde belirtildi kadın ve gençlik kollarını kurmak ve işletmek için,
- Maden-İş ve DISK ana tüzüklerindeki anti-demokratik maddeleri kaldırmak, seçimle gelenleri ancak kendilerini seçenlere görenden alınması ilkesini orturtmak, sendika demokrasisini uygulamak, tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesini hayata geçirmek için,
- İşçi sınıfının birliğini oluşturulmasını engel teşkil eden Beton İş ve Ağaç Sen gibi besleme örgütlerini kapatma-

sa, Yeraltı Maden-İş gibi devrimci sendikaların DISK'e kabul edilmesini için,

- Maden-İş ana tüzüğünde belirtilen aylık bölge temsilciliği kurulu toplantılarını sürekli olarak yapmak, bu kurulun bölgedeki çalışmalarını yandırmamasını sağlamak, bu toplantılarda her türlü eğitimi ve özleştirici haklarını tanımak için,
- Sheraton gibi büyük otellerde patronlarla gizli görüşmelere bir son vermek için,
- İşçi sınıfının en geniş kesimlerini aktif olarak politikaya çekilmesi, anti-faşist mücadelede sokulması, tüm emekçi sınıf ve tabakaların ve başka halkların sorunlarına duyarlı hale getirilmesi için,
- İşçi sınıfının en geniş kesimlerini fazlamlan kitle tabanını oluşturma çabalarına karşı birer anti-faşist militan haline getirip, mahallerde köylerde mücadeleye çekilebilmek için,
- "Mao'cu göçüst, anarşist" şartlandırmalarını bir son vermek için aralarındaki ayrılıkları rağmen bir araya gelebilirler ve revizyonistlere ve reformistlere karşı birlikte mücadele edebilirler.

Devrimciler bir taraftan Maden-İş tabanında çalışırken diğer taraftan kısa bir süre önce ele geçirildikleri Devrimci Metal-İş Sendikasını güçlendirmek ve gerçekten devrimci bir sendika haline getirmeye, işçi sınıfının mümkün olduğu kadar geniş kesimlerini örgütlemeye çalışacaklardır.

Devrimci Metal-İş Sendikası yöneticisi arkadaşlarımız,

zın Devrimci Yol'a gönderdikleri yazısı 5. sayfada yayınlıyoruz.

(x) Birçok arkadaşımız Devrimci Yol'a yazdıkları mektuplarda dünya ve Türkiye işçi sınıfı hareketlerine ilişkin kaynak soruyorlar. İşçi sınıfı hareketi ve Türkiye'de sendikal hareket için aşağıdaki kitapların yararlanılabilir.

Ne Yapılmalı: İşçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareket arasındaki ilişkilerin formüle edildiği çok önemli bir kitaptır. Halkın Kurtuluşu, Sosyalist Yarı. Halkın Yolu gibi yayın organlarımızın savunucuların anlayışları burada mahkum edilmiştir.

Sendikalar Üzerine: (Mark-Engels Lenin) Üç üstanın işçi sınıfı hareketi ve sendikal hareket yaklaşımını anlatan yazılarından oluşmaktadır.

Grever üzerine: (Lenin) Üç Kırk Yıyınları (Çikayev).

Türkiye İşçi Sınıfı ve Mücadeleleri Tarihi: (TEBYA yayını). Bu kitap, teorik bir bölümden sonra 1870'lerden günümüze kadar Türkiye işçi sınıfının mücadelesini, çalışma ve yaşam koşullarını sendikaları ayrıntılı bir şekilde anlatmaktadır. Türkiye konusundaki en kapsamlı niteliğindedir.

Türkiye'de İşçi Halkları Grevleri: Ekonomik-Demokratik Mücadele. Toplu Sözleşmeler Toplu İhtisatlar Birliği'nin bu dönemi kapsayan broşürü, gerek kitle eğitimlerinde, gerek kitle çalışmaları edinme de varlıklarında ve bu konularda Türkiye'deki tek kaynaktır.

DEVİRİMCİ YOL

100 KURUS

ÖZEL SAYI 26 TEMMUZ 1977

SELAM OLSUN MALATYA İŞÇİSİNE

İşçi Arkadaş,
Bu dürende hayatından memnun musun? Aldığın ücret yeterli mi? Çocuklarını istediğin gibi okutabiliyor musun? Onlara et, meyve, seker, elbise, ayakkabı alabiliyor musun?

Oturduğun evden memnun musun? Kalesizleri, kirasını fabrikandan ödediğin bir evde oturmak istemiyor musun?

Daha da önemlisi, yarından emin misin? Yarım istenilmeyen bir malın? Atılan Genel Müdürün veya patronun iki dudüğün arasında değil mi? Geçen yıl Sümerbank Fabrikasından çıktığı verilerin sayın nerdeyse 100'ü buldu.

ciğerlerinden rahatsız mısın? Yalnızlar veya Sümerbank'la ilgili yazıya göre gerçek tedbirleri alın, hastalığına engel olunmaz mı? Bunun gibi bir süre soru var.

Kim her yıl sen nandan bir ay ücretli izin istemez? Kim çalışma sürelerinin 40 saate inmesini, ama ücretlerinde bir azalma olmamasını istemez?

Kim doğum yardımı, ölüm yardımı, tahsil yardımı, çocuk parası, yakacak parası, bayram harcı, izin harcı, yolda üç dört maaş ikramiyesi istemez? Bunları ve bunlar gibi nicelerini hepimiz isteriz. Ama bunları insana kolay kolay

Bu haklar insanca yaşamak için gereklidir. Bunlardan birini başkaları da gereklidir. İnsanca yaşamak hepimizin hakkıdır.

KARŞIYINDA KİMLER VAR?

Bizim insanca yaşamamıza engel olan kimler? Biz kimler yokluğuna mahkum ediyoruz? Keder mi? Değil. Yoksulluk kul yapar. Onun için de yokluğuna bir son verilmelidir. "İnsan insanın kutsalıdır ister mi?" demeyin. İşçiyen insan vardır. Biz işçiyiz. Bütün

üç-beş kuruy verilir. Bizim ücretimiz artırsa patronun kârı azalır. Bizim ücretimiz düşerse, patronun kârı artar. Düşünmüyor kim? Biz yokluğuna mahkum eden kim? Keder mi? Yoksa patronlar mı?

Patronlar tabii. Patronların düzeni yıkılmadan, emekçilerin iktidarı kurulmadan da yoksulluk hastalığına bir derman bulamayız.

Türkiye'de bugün iki cephe var. Bir cephe de patronlar sınıfı, toprak ağaları, işadamları, büyük tüccarlar, yani sömürücüler var. Bunların on kodemlerini iktidarda iktidardaki

Malatya Sümerbank işçilerinin mücadelesi gelişiyor

DEVİRİMCİ YOL, Malatya'da işçi sınıfının gelişen mücadelesi nedeniyle bir **ÖZEL SAYI** yayınladı.

2600 işçinin çalıştığı Sümerbank Fabrikasındaki işçiler, ileri-demokrat şube yöneticilerinin gerici genel merkez yönetimi karşısında aldıkları tutarlı tavır sayesinde genel merkezten uzlaşmacı politikasını aşarak greve çıktılar. 10 aydan fazla süreden devam eden toplu sözleşme görüşmeleri oligarşinin yasalardaki kısıtlı grev hakkının işçilerce kullanılmasını yeni bir safhaya girdi.

Sümerbank işyerlerinde TÜRK-İŞ'e bağlı Teksif Sendikası yetkilidir. 6 dönem toplu sözleşme imzalanmış olması ve yedinci dönem toplu sözleşme görüşmeleri sürmesine rağmen ortalamada ücretler düşüktür. Toplu sözleşmelerde normal hak hâlini alan ölüm yardımı, doğum yardımı, tahsil yardımı gibi yan ödemeler yoktur. Bir çok fabrikada yılda 3 maaş tutarında ikramiyesi ödenirken, Sümerbank işyerinde ödenen ikramiyeye yılda 26 günlük ücret tutarındadır. Kıdem tazminatı bir çok işyerinde, işyerinde çalışılan her yıl için 45 gün üzerinden ödenirken, Sümerbank işyerinde 30 gün üzerinden, işçi

sağlığı ve iş güvenliği için tedbir alınmamaktadır. Emekliye ayrılanlar arasında işçilerden rahatsız olmayan yoktur. Sık sık işten çıkartılmaları olmaktadır. Çıkışı verilenlerin sayısı yılda 100'ü bulmaktadır. İşyerinde MSP'li genel müdürün istğine bağlı bir prim sistemi uygulanmaktadır.

İşyerinde farklı partileri tutanlar arasındaki çelişkiler körüklenerek işverene karşı ortak mücadeleye engellenmek ve işyeri MC partileri taraftarları için işe yerleştirme yeri olarak kullanılmak istenmektedir.

Kamu kuruluşlarında çalışan işçilerin mücadelesi doğru bir şekilde geliştirilse, faşist sendikaların gangster ve reformist sendikalarla bir arada bulunduğu Türk-İş kısa bir sürede çökecektir. 1975 yılı rakamlarına göre, imalat sanayinde 10'dan fazla işçi çalıştırılan işyerlerinde toplam 700 bin işçi bulunmaktadır. Bunların üçte biri (248 bin) kamu işletmelerindedir. Kamu işletmelerinde işletme başına işçi sayısı çok yüksektir. İmalat sanayinde 10'dan fazla işçi çalıştırılan özel sermayeli işyer-

lerinde ortalama işçi sayısı 75 iken, kamu işletmelerinde bu rakam 622'dir.

Kamu kuruluşlarında işten çıkartılmaları özel işletmelere oranla daha az olması ortalamada kademin yüksek olması yol açmaktadır. Kamu iktisadi Teşekküllerinin kâr amacı gütmemesi de, genellikle çeşitli partilerden insanın üretime katkısı bulunmadan istihdam edilmelerini doğurmaktadır. Ayrıca işverenin devlet olması ve devletin tarafsızlığı konusundaki yaygın propagandalar nedeniyle ekonomik mücadelenin sınıfsal yönü gizlenmeye çalışılmaktadır. Bu durum, kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışan işçilerin sınıf mücadelesine (özel işletmelerde oranda) grev yoluyla daha zor çökmesine yol açmaktadır. İşverenin sınıfsal niteliğinin açığa çıkarılması ise, ekonomik mücadelenin verilmesinde siyasi çıkışın önemini artırmaktadır. Özel işletmelerde ancak jandarma-polis şeklinde işçinin karşısına çıkan devlet, bu işletmelerde somut olarak karşındadır. Kamu işletmelerinin değinilen olumsuz yanına rağmen bu olumlu yani politik mücadele açısından çok daha önemlidir.

(Yukarıda Malatya için çıkarılan özel sayıdan bazı bölümler verilmiştir.)

FAŞİST GÜÇLERE KARŞI GİRİŞİLECEK HER DEMOKRATİK DİRENİŞİ DESTEKLİYORUZ

F AŞİST baskılar, terör ve cinayet politikası yoğunlaştıkça, halkın kendiliğinden tepkisi de hızla artmakta sınıflar savaşı hayatın her alanında kızışmaktadır. Türk-İş'in MC Hükümeti'ne karşı genel greve gideceğini açıklamasından sonra DİSK'de bu eylemi destekleyeceğini bildirerek, Türk-İş'e ortak mücadele çağrısında bulundu. Faşist saldırıların ve demagoginin azgınca arttığı bu dönemde faşist güçlere karşı girişilecek her demokratik eylem tüm devrimciler ve demokratlar tarafından etkin bir biçimde desteklenmelidir.

Türk-İş ve DİSK tarafından girişilecek eylemlerin desteklenmesinden ne anlaşılmalıdır? Türk-İş genel greve gidiz nedenlerini açıklarken Atatürkçülükten, çağdaşçılıktan, laiklikten söz ederken, özellikle MSP'yi hedef aldığını belirtmiştir. Bu ise tekeli burjuvazinin istemleriyle çakışan bir siyasettir. Zaten, tekeli burjuvazinin has adamı sendika ağası Halil Tunç bir CHP-APkoalisyonu istediklerini açıklarak gerçek niteliğini ortaya sermiştir. Bunun yanında DİSK ise, uzun süreden beri

ileri bir demokratik düzeni adına CHP kuyrukçuluğu yapmakta bunun için MC'ye karşı çıkacağını açıklamaktadır.

DİSK ve Türk-İş'in anlayışları böyle olmasın rağmen devrimciler MC'ye karşı girişilecek genel grevi desteklemelidir.

Faşist MC güçlerine karşı yürütülecek direniş ve mücadelelerin demokratik mücadele açısından birer ileri adım olacağı ortadadır.

Ne var ki bir siyasi iktidar hedefine yönelik olmayan bu tür girişimler kendi başına faşizme karşı mücadeleyi başarıya ulaştıramazlar. Bu nedenle, bu destek bu hareketlerin kuyruğuna takılmak anlamında ele alınmalıdır. Böyle bir eyleme en geniş kitlelerin katılımını sağlamak yolunda çalışılmalı ve en geniş yığınlarla devrimci siyaset en etkin biçimde götürülmelidir. Harekete gerçek bir anti-faşist nitelik verecek, kitleleri doğru devrimci siyasetin gösterdiği yolda mücadeleye sokacak olan bu devrimci çalışmalar olacaktır.

Şimdi mücadelemiz, anti-faşist mücadelede devrimci mücadelenin güçlenip yaygınlaşmasını sağlamaya yönelik olmalıdır.

TÜM-DER ÜYESİ İKİ DEVİRİMCİDEN HABER ALINAMIYOR

■ İstanbul TÜM-DER Şubesi olayı protesto için bir miting yaptı

DEVİRİMCİ YOL'un 5. sayısında iki devrimci memurdan uzun süredir haber alınmadığını, kaçırılmış olmaları korkulduğunu açıklamıştı. Ahmet UYSAL ve Muharrem DEMİREL isimli bu iki devrimci memurdan bugüne dek hala bir haber alınmadığı bildirilmektedir.

TÜM-DER İstanbul Şubesi 23/7/1977 cumartesi günü iki üyelerinin kayıplarını karşısını ve onların faşist güçler tarafından kaçırılmış olması ihtimalini kamu oyuna duyurabilmek için bir yürüyüş yapmıştır. Yürüyüş saat 14'te başlamış ve Beşiktaş-Taksim güzergahı izlenmiştir. Yürüyüş boyunca devrimci sloganlar atılmış ve faşist katillerden hesap sorulacağı vurgulanmıştır. Devrimci Memurların yürüyüşten önce dağıtıkları bildiride bu olay hakkındaki şunlar açıklanmaktadır:

"12 Mart işkencecileri yine görev başında ve o tarihteki çirkef olaylar halkın gözleri önünde canlığını ve tazeliğini muhafaza etmektedir. MIT ve CIA işbirliği sonucu kaçırılan, kontrgerilla işkencehanelerinde işkence edilip sonradan "intihar" süsü verilerek öldü-

rülen, kaçırılıp ormanlıklara, sokak başlarına ölü olarak bırakılan devrimcilerin anıları unutulmadı ve unutulamaz da.

Bütün bunlara bir yenisi daha eklenmiştir: 55 günden beri kaybolan iki üyemiz AHMET UYSAL ve MUHARREM DEMİREL arkadaşlarımızın hayatlarından endişe etmekteyiz. Bugüne kadar yaptığımız basın yoluyla açıklamalarımız ve resmi makamlara başvurumuz hiç bir sonuç vermedi. 22.5.1977 tarihinden bugüne kadar izlerine rastlamayız iki memur arkadaşımızın geçmişi ve günümüzde meydana gelen faşist cinayetlere dikkate aldığımızda, hayatları hakkında endişemiz giderek artmaktadır.

Fakat Oligarşi suanı iyi bilmelidir ki, bu tür yöntemlerle memurların mücadelesini engelleyemeyecektir. Artık devrimci memurlar, grevli toplu sözleşmeli, sendikalar hak alma mücadelesindeki her türlü engeli aşacağını inancıyla bilinmektedir. Devrimci memurlar, kurtuluşunun emekçi halkın kurtuluşundan mücadelesinin de emekçi halkın mücadelesinden ayrılmayacağını bilmelidir."

SOSYALİST SİSTEMİN SOVYET-ÇİN KUTUP

Marksist-Leninist

Geriye Dönüş

II. BÖLÜM

BUGÜN dünya sosyalist sistemi (kelimenin dar anlamıyla) siyasi ve ideolojik olarak parçalanmış durumdadır. Bu ifade sadece dünya komünist hareketinin tüm güçlerinin bir enternasyonalin çatısı altında toplanmayışının bir ifadesi değildir. Bugün, dünya komünist hareketleri, bir enternasyonalin çatısı altında ideolojik, politik ve örgütsel anlamdaki kapsamlı bir bütünsellikten yoksun olmalarından da öte, siyasi ve ideolojik bir parçalanma içindedir. Devrimci Hareket içinde ortaya çıkabilecek, ve her zaman olağan sayılması gereken ayrılık ve bölünmelerin çok ilerisindeki, ("sosyalist sistem" içindeki ülkelerin birbirine karşı savaş hazırlıklarından söz edilebileceği, bir örneğini bir mayıs katliamında yaşadığımız emperyalizmin devrimci güçleri parçalamada ve gerici güçlerin faşist demagoji ve terörlerini sürdürmede enişiriz imkanlar elde ettikleri) bu parçalanmanın en önemli halkasını kuşkusuz ki Çin-Sovyet kutuplaşması oluşturmaktadır.

Bu parçalanma olgusu içinde, herşeyden önce iki tarafında ideolojik-siyasi bakımlardan marksizm-leninizme taban tabana zıt tezler ileri sürdüklerini teahit ediyoruz. Bu, sözkonusu kutuplaşmanın ideolojik ve siyasi vechesi ile ilgilidir. Konunun tarihsel ve derinliğine bir ele almasıyla ilgili yönlere ise bu yazı için tali kalan, ayrı bir araştırma ve tartışma konusudur.

Kutuplaşmanın incelenmesinde ve ÇKP tezlerinin tartışmasında "sosyal emperyalizm" teorilerinin ve "ünlü" üç dünya teorisinin incelenmesi önemli bir yer tutmaktadır. ÇKP'nin son 7-8 yıl içinde geliştirip uygulaya geldiği "üç dünya" teorisi "Sovyet sosyal emperyalizmi" tabil-

lerine dayanıyor. "Üç dünya teorisi" sonuçtur. Bu bakımdan, üç dünya teorisini ele almak için onunla birlikte sosyal emperyalizm tablillerini de ele almak zorunludur. (1)

ÇKP (ve takipçileri) aşağı yukarı on yıldır Sovyetler Birliğinde revizyonizmin iktidara gelmesiyle (onun aracılığıyla) kapitalizmin geri getirildiğini (restore edildiğini) ve Sovyetler Birliğinin (berhalde büyük ve gelişmiş bir ülke de olması sonucu) sosyal emperyalist bir ülke haline geldiğini ileri sürüyor ve tüm politikalarını buna dayandırıyor. ÇKP'nin tüm gerici görüş ve tutumları Sovyetler Birliğini baş tehlike sayan bir anlayıştan kaynaklanıyor.

X Biz bu türden görüşleri reddediyor ve marksizm-leninizm açısından temelden sakat görüşler olarak değerlendiriyoruz. "Sosyal emperyalizm" teorileri anti-marksist bir dünya görüşünün ürünüdür. Marksizmi bir çok önemli noktadan revize eden, onun en önemli tezlerini inkarına dayanan bir teoridir.

Bu konu Marksist-Leninist geçiş dönemi teorisi ve geriye dönüş (restorasyon) sorunlarıyla ilgilidir.

MARKSİST LENİNİST GEÇİŞ DÖNEMİ TEORİSİ VE GERİYE DÖNÜŞ KONUSU

Bazıları marksizm-leninizmde bir "geçiş dönemi" teorisinin olmadığını ileri sürerler. Özellikle Marks geçiş dönemi konusunu ayrıntılı olarak ele almamış olmasına bakarak ileri sürülen bu görüş doğru değildir. Marksist-Leninist teorisinin en özgül noktalarından bir tanesi ilkelere ayrıntılı olarak ortaya konulmamış olsa bile kapitalizmden sosyalizme (komünizme) geçiş konusuna ilişkindir.

Konu Marks'ın "Gotha programını eleştirisi"ndeki çok başvurulan şu paragrafında özgül bir biçimde ortaya konulmuştur. Burada Marks "Kapitalist toplum ile komünist toplum arasında birinden ötekine devrim

yoluyla geçiş dönemi yer alır. Buna bir siyasi geçiş dönemi tekabül eder ki burada devlet proletaryanın devrimci diktatörlüğünden başka bir şey değildir." derken geçiş dönemini tanımlamış ve onun "siyasi bir geçiş dönemi" olma özelliğini vurgulamıştır. Kapitalizmden komünizme geçiş (sınıfsız toplumun inşasının tamamlanması) proletaryanın yukarıdan aşağı eylemi demek olan bir "siyasi geçiş süreci" olmaksızın olanaksızdır. Bu ifadeler marksist devrim teorisinin (daima marksizmin ekonomist yorumcuları tarafından inkar edilen) en özgün yanını ortaya koyan bir nitelik taşımaktadır.

Proletarya devrimleri, bütün eski devrimlerde olduğu gibi, varolan ekonomik gelişmeye uygun bir politik üst yapının örgütlenmesini değil, burjuva devlet mekanizmasının (aşağıdan yukarıya) parçalanarak proletarya diktatörlüğünün kurulmasını ve bunun aracılığıyla (yukarıdan aşağı) önce hiç varolmamış olan ve marksist düşüncenin gerçekleşmesinin kaçınılmazlığını öngördüğü yeni bir ekonomik ve sosyal ilişkiler sisteminin inşasını gerçekleştirmeyi (sınıfsız topluma götüreceği bir süreci örgütlenmeyi) içeren bir nitelik gösterirler. İktidarın ele geçirilmesi bu sürecin sadece başlangıcıdır.

"...Eşit miktarda çalışmaya eşit miktarda ürün bu...sosyalist ilke şimdinden gerçekleşmiştir." Devlet ve ihtilal s. 122) Üretim araçlarının ortak mülkiyeti, eşitsizlikleri ortadan kaldırmamaktadır. Bu kusurlar, komünist toplumun birinci evresi olan bu sosyalist geçiş döneminde (sosyalizmde) kaçınılmazdır ve toplumun daha ileri bir aşamasına (komünizmin üst aşamasına) olan evriminde ortadan kalkacaktır.

Lenin'de, sosyalizm, (ekonomik olarak) üretim araçlarının sosyalizasyonunu sağlayarak, üretim güçlerinin bizzat bir gelişimini gerçekleştirerek; işbölümünün, kafa emeğiyle kol emeği arasındaki farkın ortadan kalkacağı, çalışmanın "bir ilk hayati ihtiyaç" haline gelip, herkesin ihtiyacına göre alabileceği" komünist

toplumun üst evresine geçişi olanaklı kılan; "böylesine bir değişikliğin ekonomik öncüllerini" hazırlayan politik bir geçiş dönemi olarak ortaya konulmaktadır. Bundan sonrası ile ilgili olarak Lenin "ama bu gelişmenin hızı ne olacak, işbölümünün son bulmasına, kafa ve kol emeği arasındaki karşıtlığın ortadan kalkmasına, çalışmanın "ilk hayati ihtiyaç" haline dönüşümüne ne zaman ulaşacak, işte bunu bilmiyoruz; ayrıca bilemeyiz de" demekteydi.

Sosyalist geçiş döneminde üretim araçlarının bireysel mülkiyeti ortadan kaldırılmıştır. Buna karşılık insanlar arasındaki farklılıklar, köyle şehir, kafa emeği ile kol emeği vb. arasındaki farklılıklar sürmektedir. Burjuva hukuku tamamen değil sadece kısmen, sadece ekonomik devrimin yapılmış olduğu ölçüde ortadan kaldırılmıştır. Burjuva hukuku bireylerin üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetini tanıyordu. Sosyalizm bunu ortak mülkiyet haline getirir. İşte bu ölçüde, ama sadece bu ölçüde "Burjuva Hukuku" yürürlükten kaldırılmış olur. Ama bunun dışında ürünlerin paylaşımı ve çalışmanın toplum üyeleri arasındaki dağılımın düzenleyicisi olmak bakımından (burjuva hukuku) yürürlükte kalır.

Bu "siyasi geçiş süreci-ki komünizmin birinci aşaması yada sosyalizm deniyor (Lenin)- bütün bir tarihi dönemi kapsar. Bu dönemin özelliklerini Lenin ilkin genişçe bir şekilde, "Gotha" programının eleştirisindeki Marks'ın yaklaşımını açtımladığı Devlet ve Devrim'in V. bölümünde inceler. Burada bu dönemin özelliklerini Lenin'den yararlanarak kısaca özetlemeye çalışalım. "Çoğunlukla sosyalizm denilen ve Marks'ın komünizmin ilk evresi adını verdiği bu toplumsal düzen" (Lenin) "ekonomik, ahlaki, entellektüel, bütün ilişkilerinde, henüz bağrından çıktığı eski toplumun izlerini taşıyan bir toplum" (Marks)dır.

Marks, geçiş dönemi sorununu, belli başlı ileri kapitalist ülkelerin bütününde gerçekleştirecek, zamanda bir dünya devrimi anlayışı perspektifiyle inceler. Böylesine bir ele alışta

PARÇALANMASI VE LAŞMASINDA TAVİR

Geçiş Dönemi ve

nüş Sorunu

kapitalizmin ileri bir düzeyinde üretici güçlerin gelişkinliği ve büyük çaplı endüstri yoluyla üretimin sosyalizasyonu veri olarak kabul edilmektedir. Ancak sonraki gelişmeler, emperyalist dönemde devrimlerin merkezinin doğuya doğru kayması, emperyalist zincirin en zayıf halkasından parçalanması yönünde, tek tek ülkelerde devrimlerin olanaklı hale gelmesi yönünde olmuştur. Giderek geri ülkelerde, sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki devrimlerin gündeme gelmesi geçiş dönemi teorisinin derinleştirilmesini zorunlu hale getirmiştir.

Kapitalizmin gelişmesinin nispeten zayıf olduğu Rusya'da üretim araçlarının kolektifleştirilmesi, büyük çaplı endüstrinin kuruluşu (yani komünizmin birinci aşaması; sosyalizm aşamasına geçiş) oldukça uzun bir dönem kapsamıştır. Yarı feodal, yarı-sömürge ülkelerdeki demokratik halk devrimleri çerçevesinde sorun kuşkusuz ki çok daha karmaşık bir hal almaktadır. Bu ülkelerde geçiş aşaması çok daha uzun ve farklı olmaktadır. Büyük çaplı endüstrinin ve makinalaşmanın sağlanması oldukça uzun bir zaman almaktadır. Oysa sosyalizm için büyük çaplı endüstri zorunludur. Marks, Alman ideolojisinde "özel mülkiyetin ortadan kaldırılması ancak büyük endüstri ile mümkündür" diyor. Bu ülkelerde sosyalizmin kurulmasından önce uzunca bir geçiş sürecinden geçilmesi bu nedenle zorunlu hale gelmektedir.

Bu tür geçiş süreçleri, konunun başında yaptığımız alıntıda Marks tarafından "Siyasal geçiş dönemi" olarak ifade edilen geçiş süreci ile karıştırılmamalıdır. Bu ikisinin birbirine karıştırılması ve geçiş dönemine ait ilkelerin bu ikinci, "Sosyalizme geçiş" döneminde sınırlandırılması sıkça rastlanılan bir hatadır.

Sosyalizm, kendisi, siyasal bir geçiş dönemidir. Marksist-Leninist geçiş dönemi teorisi, sınıfsız topluma kadar olan bu sürecin bütününe kapsar.

Geçiş dönemine ilişkin sorunla-

rın bir kısmını geriye dönüş sorunu- nu tartışırken ele alacağız.

GERİYE DÖNÜŞ (RESTORASYON) SORUNU

Marksizm-Leninizm, sosyalizmden kapitalizme geriye dönüşün mümkün olduğunu kabul eder. "Kapitalizmden komünizme geçiş tüm bir tarihi dönem kapsar. Bu geçiş tamamlanmadığı sürece sömürücü bir restorasyona olan umutlarını mutlak olarak sürdürürler ve bu umut restorasyon girişimlerine dönüşür." (Lenin. P. Devrimi ve Dönek Kautsky) Bu cümlelerin devamında, Lenin devrimin hemen sonrasındaki bir durumda ortaya çıkan geri dönüş eğilimini incelemektedir. Buradan kalkarak geri dönüşü "devrimin hemen sonrasındaki kısa bir dönem"le sınırlanamamalıdır. Paragrafın başındaki ifade açıktır: Bütün bir tarihi dönem kapsayan geçiş tamamlanmadığı sürece denilmektedir ki, bunun Marks'ın sözünü ettiği, "kapitalizmle komünizm arasındaki siyasal geçiş süreci" olduğu açıktır.

Sosyalizme gelinceye kadar, tarihte bir ekonomik toplumsal sistemden daha geri bir sisteme dönüş görülmez. Kimileri, politik yapıdaki bazı iniş-çıkışları geri dönüş örneği olarak ileri sürerlerse de bunun tutarsızlığı ortadadır. Tüm eski devrimler, toplumda yeni ekonomik ilişkilerin bir dereceye kadar yerleşmesinden sonra; ve toplumun hukuki yapısını ekonomik yapısına uyumlu- laştırmaya yönelik bir içerik taşırlar. Bu olay düz bir şekilde gerçekleşmez. Üst yapıda eski düzenin güçleri ile yeni toplumsal güçler arasındaki mücadele inişli çıkışlı, ileri doğru gelişmeler ve gerilemeler içeren bir şekilde sürer. Ama toplumda belirli bir seviyeye kadar gelişmiş bulunan yeni ekonomik ilişkilerin gerektirdiği toplumsal sistem artık geri çevrilemez. Şu veya bu şekilde iktidarı yeniden ele geçiren eski toplumsal

güçler, artık eski düzeni geri getiremezler, geriye dönüş mümkün değildir.

Bu durum sosyalizmde farklıdır. Bu farklılık, marksist-leninist devrim anlayışının en özgün yanlarından birisine ilişkindir. Başta da kısaca değindiğimiz gibi sosyalist devrimler (tüm eski devrimlerin aksine) önceden gerçekleşmiş bir ekonomik ilişkiler üzerinde yükselmezler. Marksist-Leninist devrim anlayışı, politik iktidarın ele geçirilmesinden sonra, marksizm tarafından üretici güçlerin gelişmesinin sonucu olarak gerçekleşmesi olanaklı görülen bir yeni düzene "siyasal bir geçiş dönemi" öngörür. Bu siyasal geçiş süreci, içinden çıktığı kapitalizmin hukuku- nu, ahlak görenek ve alışkanlıklarını devam ettirir. Burjuva hukukunun eşitsizliğini sürdürür. Lenin'in ifade- siyle 'yalnız burjuva hukukunu da değil burjuvasız burjuva devletini de devam ettiren' komünizmin birinci aşamasında, sınıf mücadelesi farklı biçimlerde devam eder.

Ama bu "siyasal geçiş sürecinde" üretim araçlarının özel mülkiyeti kaldırılmıştır. Proletarya diktatörlüğü altında bu olay üretici güçlerin sınırsız bir gelişmesine olanak tanımaktadır. Bu gelişmeye paralel olarak toplumdaki sınıf farklılıkları ortadan kalkacak, burjuva hukuku, alışkanlıkları, gelenekleri ortadan kalkacak, herkesin gücü kadar çalışacağı, ihtiyacı (istediği) kadar alacağı yeni bir düzen gerçekleşecektir. M-L devrim anlayışı bu doğrultudaki bilinçli, iradi bir süreci, "siyasal bir geçiş dönemini" gerekli görmektedir.

Sosyalizmden kapitalizme geri dönüşü, kapitalizmin restorasyonu- nu olanaklı kılan şey budur. Bu, siyasal geçiş döneminde politik olarak belirleyici olmaya devam etmesidir.

Mahir Çayan Aydınlik (S.D.) nin 20. sayısındaki "Yeni Oportünizmin niteliği üzerine" isimli yazısında bu konuya ilişkin olarak şöyle diyor: "...Burjuva ekonomik düzeni az çok olgunlaşınca devrim olmuştur. Bu nedenle burjuva devriminin

ana görevi iktidarı ele alıp, onu varolan burjuva ekonomisiyle birleştirmek olmuştur. Oysa sosyalist devrimde iktidarı ele geçirmek yalnızca başlangıçtır. Büyük çapta üretimi geliştirmek, sosyalist ekonomiyi yaratmak, o güne değin ki sınıflı toplumdun "yabancılaştırması"na maruz kalmış insan "doğasını" değiştirmek gibi görevleri vardır.

Bu nedenle sosyalist devrim yalnızca mülkiyet biçimini değiştirmek, yalnızca sosyalist ekonomiyi yaratmakla sona ermez. Proleteryanın sınıf olarak ortadan kalkmasına değin, üst yapıda siyasal bir devrim olarak sürmek zorundadır. Bu savsaklanır ya da önemsenmezse, yani ideolojik ve kültürel savaş üretici güçlerin geliştirilmesi ile birlikte yürütülmezse kapitalizmin RESTORE edildiği görülür." (a. b. c.)

Dipnot:

(1) Bağımız Türkiye dergisinde bizim geçen sayımızda ortaya koyduğumuz tutumumuzla ilgili olarak yazılan bir yazıda şöyle ifadeler var: "Bu tutum devrimin pratik sorunlarıyla karşı karşıya bulunmayan ve siyasi polemigi bir zihin sporu olarak değerlendiren sorumsuz aydın tutumdur. Eğer bu tutum içinde olanlar kendilerinin de örnek olarak kabul ettikleri devrimci hareketlerin sorumlu önderlerinin koşulları içinde bulunsalardı her halde tutumları başka olurdu. O koşullar içinde bulunmayanların ötürü sadece onlar değil hepimiz sorumluyuz." (B.T. bizi bağışlasın ama) bu yaman demagoji karşısında ne söyleyebiliriz. BT yazarlarının hangi "Koşullar" da olduklarını ve başkaca ne yaptıklarını bilmiyoruz ama, biz kendi adımıza "devrimin pratik sorunları ile karşı karşıya olmayan bir ortam" içinde değiliz. Tam tersine yaşadığımız ortam hergün bir devrimcinin şehit olduğu, ileri bir aşamada olmasa bile önder kabul ettiğimiz muazzaf proleter devrimcilerin zafer yolunda ilerleyen bir mücadele ortamıdır. Devrimin pratik sorunlarına gelince: "BT" yazarlarına iyi bir D.Y. okuyucusu olmadıklarını söyleyebiliriz, bize darımsınlar. Zaten "BT" "sablunculuk" konusundaki eleştirimizi de anlamamış. Eleştirdiğimiz tavrı "Sovyetler kendi koşullarına göre doğru söyleyebilir ama biz onu aynen kopya edersek hata ederiz" gibisinden tekrar ediyorlarki bizimde hatalı bulduğumuz bu görüştür.

(Gelecek sayımızda geriye dönüş sorunu ve "Sosyal emperyalizm" teorilerini incelemeye devam edeceğiz.)

İNŞAAT İŞKOLUNDA YARI-PROLETERLER

Yüksel İnşaat işçileri faşist Gün Sazak'a karşı direndiler

Çorum'da inşaat işçileri devrimci güçlerinin önderliğinde direnişe geçti

TÜRKİYE'de özellikle 1960'lardan sonra görülen sanayileşme, konut yapımının yanı sıra inşaat sektörünün hızla gelişmesine yol açmıştır. Konut inşaatı mevsimlik iken, büyük fabrikaların inşaatı hemen hemen tüm yıl sürmekte ve çok sayıda işçi bir arada çalışmaktadır. Hızlı şehirleşme de konut inşaatının hızla artmasını doğurmuştur.

İnşaat işkolunda işçilerin sendikalarında örgütlenmesi belli zorlukları taşımakla beraber, politik mücadele açısından çok önemlidir.

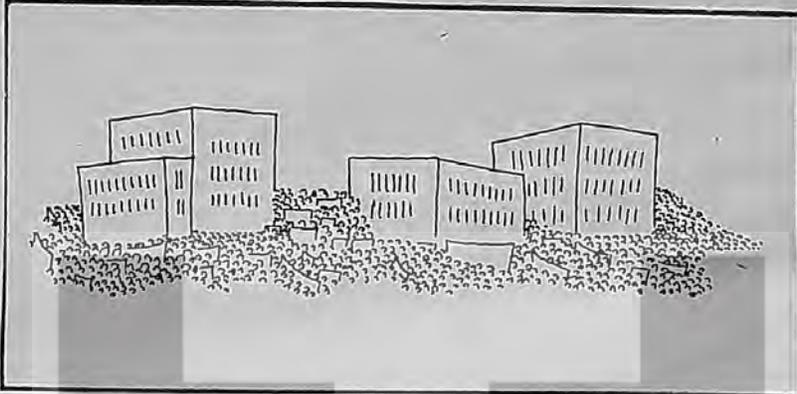
İnşaat işkolunda "gurbetçi işçi" çoktur. Kırsal alanda genellikle az topraklı köylüler ve küçük üreticiler yaz aylarında hasat öncesi büyük kentlere gurbete çıkarlar. Gurbetçilik, diğer kaynaklardan gelen geliri tamamlar. Başlı başına belirleyici gelir kaynağı değildir. Hasat mevsimi geldiğinde işçilerin bir çoğu köylerine döner.

Bu yapının olumsuz yanı şunlardır:

Yarı-proleter nitelikteki bu emekçiler, ekonomik-demokratik mücadeleye proleterler gibi bakmazlar. Genellikle sigortasız ve kaçak olarak çalıştırılırlar. Böylece ücretlerden SSK primi ve vergi kesilmediğinden, net ücretler yüksek güzektir. İşyerinde ilerici veya devrimci bir sendika girerse, işveren denetimci Sosyal Sigortalara kaydettirmesi, bordroda göstermesi istenir. Sigortaya başlamak, hastalık iş kazası ve emeklilik durumlarında işe yarar. Bordroda gösterilip vergi ödenmenin tek yararı ise işyerinden ayrılrken ihbar ve kıdem tazminatı alabilmektir. Geçici işçilik yapan gurbetçi yarı proleter için ne emeklilik, ne de tazminat önemlidir. O en kısa zamanda en fazla parayı biriktirip, köyüne dönmeyi amaçlar. Sendikalaşmada ilk sorun burada ortaya çıkar.

TOPLU SÖZLEŞMELER ÇOK UZUN SÜRER

İnşaat işçilerinin patronunun bu tür uzlaşma tekliflerine yanasmalarının bir nedeni de toplu sözleşme sürecinin çok uzun olmasıdır. İşyerinde çalışan işçiler adına bir sendikadan toplu sözleşme yapma yetkisi alabilmesi bir aydan fazla sürer. Bu çabaları işveren öğrenir öğrenmez işçileri işten çıkarır, iş genellikle vasıfsız işçi gerektirdiğinden yenilerini kolayca bulur. Bordroda bile görülmeyen işçilerin eski işçilerin bir hak iddia etmeleri olanak dışıdır. Bu işler olmayıp yetki alınsa bile, patronun, istediği an işten istediği sayıda işçiyi çıkarma, toplu sözleşme görüşmelerine gelmeme hakları oligarşinin kanunlarına sağlanmıştır. Toplu sözleşme görüşmeleri ise normal olarak üç dört ay sürer. Yetki için başvurulmasından toplu sözleşmenin imzalanmasına kadar geçen süre ise inşaat mevsiminin bitmesine varabilir. Bu

dönemde ise yapılacak bir yasal grevin hiç bir yararı yoktur.

İnşaat işkolundaki gurbetçilerin bu işe en kısa zamanda en fazla gelir elde edilmesi gereken bir ek iş olarak bakmaları yürürlükteki toplu sözleşme düzeninin mevsimlik geçici işlere uygun olmaması, inşaat işkolunda ekonomik-demokratik mücadeleyi zorlaştıran etkenlerdir.

KÖYLERLE ŞEHİRLER ARASINDAKİ İLİŞKİDE İNŞAAT İŞÇİLERİ

Diğer taraftan, yarı-proleter inşaat işçileri arasında yapılacak politik çalışma çok önemlidir.

Türkiye'de devrim, işçi sınıfı ve yoksul köylülük temelinde ve şehirlerde ve kırsal alandaki ortak mücadele platformunda yürüyecektir. Bu açıdan geçici işçi olarak işçi sınıfı mücadelesine katılan kur emekçileri olan gurbetçilerin kırsal alanlara bilinç ve mücadele deneyi götürmeleri son derece önemlidir. Devrimci hareketin bu gurbetçi unsurlarla sağlıklı bağlar kurabilmesi halinde, kırsal alanlara bilinç ve mücadele deneyi götürmeleri son derece önemlidir. Devrimci hareketin bu gurbetçi unsurlarla sağlıklı bağlar kurabilmesi halinde, kırsal alanlardaki etkisi kısa sürede sıratla artacaktır.

Bu politik çalışmanın yapılabilmesi için uygun koşullar vardır.

ÇELİŞKİLER DAHA KESKİNDİR

Gurbetçi, yoksulluğun h.d safhada bulunduğu köyden gelmiştir. Her biri yüzbinilerce liraya satılacak dairelerden oluşan konutlar yapar. Sonra yeniden köyüne, yoksulluğa döner. Oligarşinin lüksüyle köyünün yoksulluğu arasındaki çelişkiyi, yoksulluğun kul yapısı olduğunu her yıl yeniden yaşar. Halbuki köyüyle bağlantı kısıtlı olan bir proleter için bu çelişki geçeköndü yaşamıyla oligarşinin lüksü arasında; çelişki görelidir. Bu daha azdır.

Gurbetçinin bu niteliğinden onu politik mücadelede

çekmek için yararlanılmalıdır.

Gurbetçi iş saatleri dışında evinden uzaktır. Tüm günü ve gecelerini diğer gurbetçilerle birlikte aynı barakada veya otele geçirir. Genellikle beraber pişirir, beraber yerler. Bu boş vakit ve birlikte yaşam, yarı proleterlerin bu kesimi arasında politik çalışma olanaklarını artırır. Fabrikadan çıkıp, kendi evine giden proleterle oranla, konuşup tartışma talebi ve olanığı daha fazladır.

ÇOK SIK VE KOLAY DİRENİŞ OLUR

Diğer işkollarında kara listelere alınıp iş bulamayan militan işçiler ve grevdeki işyerlerindeki işçilerin bir kısmı da inşaatlarda çalışır. Bu işe inşaat işçilerini militanlaştıran unsurlardan birisidir. İnşaat işçisi toplu sözleşme mücadelesine (bir ölçüde health olarak) girmekten, direnişlere çok sık ve rahat geçer. Aylar sürecektir görüşmeler yerine, mevsimlik işe uygun direnişlerle ücretleri artırır, iş emniyetini sağlamaya çalışır. İnşaat işkolunda, oligarşinin kanunları çerçevesinde kalan bir mücadele kesin yenilgiye mahkumdur. İnşaat işkolunda militan bir mücadele gereklidir. Bu nedenle bu tip işçilerini örgütlemek için revizyonistlerin hiçbir sandıkası veya çabası yoktur. DISK'e bağlı sendikalar arasında bu işkolunda Bayson iş bulunmaktadı. O da sadece Bayındırlık Bakanlığına bağlı işyerlerinde örgütlenmiştir. Bu işkolunda gangster sendikacılık yaygındır. Çeşitli inşaat şirketleriyle yakın işbirliği içinde olan bazı gangster sendikalar, inşaat daha başlar, üç dört işçi adına tüm inşaat süresini kapsayacak bir sözleşme imzalarlar. Böylece yeni alınacak işçilerin toplu sözleşme ve oligarşinin kanunlarına göre) yasal grev yapma hakkını ellerinden alırlar. Bazan patronla anlaşma sağlanamazsa işçileri direnişe geçirirler.

Bu işkolunda daha hemen hemen hiç grev yardımı yapılmamıştır. Direniş sırasında ya işçi dağılır ve başka işyerlerinde yeni iş arar, ya da sendika tarafından kendi kaderine terkedilir. Köyle bağları kesilmiş, aynı fabrikada uzun süreli çalışmaya olup, emekli olmayı veya tazminatlı olarak işten çıkmayı bekleyen bir işçi, işten tazminatsız olarak atılmak, kara listeye geçip iş bulamamak korkusuyla kolay kolay direnişe başvuramaz. Gurbetçiler için böyle bir sorun yoktur. İş zaten niteliği gereği geçicidir. İnşaat bitince iş de bitecektir. Gurbetçi, kıdem tazminatı hak edebilecek için gerek koşulu (aynı işyerinde bir yıl süreyle devamlı çalışmak) zaten yerine getiremez. Ayrıca inşaat işkolunda kara liste uygulaması da yoktur. Bu yapı, inşaat işkolunda çalışan gurbetçilerin çok kolay direnişe geçmelerinin, ama uzun sürecektir toplu sözleşme için yasal greve pek başvuramamalarının nedenidir.

İnşaat işkolunu önemli kılan diğer bir nokta, köyden şehre göçen vasıfsız işçinin ilk iş alanı olmasıdır. Bu işyerlerinde çalıştıktan sonra ya kurulan fabrikaya, ya da diğer fabrikalara işçi olarak girerler. İnşaat işkolunda devrimci sendikacılığın geliştirilmesi ve kadroların yetiştirilmesi, işçi sınıfı hareketini burjuva ideolojinin farklı görüşmelerinin etkisinden kurtarma da önemli rol oynayacaktır.

Bugün sigortasız, iş yasaıyla, kendilerine tanınan bir çok haktan (yüklü ücretli izin, ücretli hafta tatili, v.b.) yararlanmadan her türlü baskı ve tehlike altında çalışan gurbetçi inşaat işçilerinin bu yapısı, Ankara'da Yüksel İnşaat'taki 90 işçinin direnişinde görülebilmektedir.

FAŞİST GÜN SAZAK'IN İNŞAATINDA İŞÇİLERİN DİRENİŞİ

Gün Sazak'ın Yüksel İnşaat işyerinin yakınında bulunan Balgat'taki devrimciler, Balgat halkını direnişteki işçileri desteklemeye çağırırken, olayı dağıttıkları bildiride şöyle anlatıyorlardı:

"Türkiye'yi yöneten bir avuç mutlu azınlık, OLIGARŞİ kendi içinde anlaşmazken bu anlamdağın çeremesini bizim surluşma yüklemeye çalışıyor. Bizler bu yüzden kutulmak ve daha mutlu günlerle kimsenin kimsesi sömürmediği herkesin emeğinin karşılı-

ğını aldığı günlere ulaşmak için birleşmek, dayanışmak ve mücadele etmek zorundayız.

İşte bu mücadelelerin bir parçasını da şu anda YÜKSEL İNŞAAT A.Ş.'nin Balgat girişindeki işyerinde çalışan 90 işçi sürdürüyor. Onlar, bir daire 750 bin liradan satılan yapıları alın terleriyle, nasırlı elleriyle yükseltiyorlar. Ve onlar, sırf yüksek binaların tepelerinden bundan böyle işçi arkadaşları düşüp sakatlanmasın, ölmesin diye, sırf yazın sıcaklarında 9 saat harcanan emeklerinin tam karşılığı olmasa bile, düşük ücretleri biraz daha arttırsın diye ve sırf, sigortasız, sosyal güvencesiz, insan yerine konmadan çalışmamak için direnişe gittiler.

YÜKSEL İNŞAAT A.Ş., İNTUR-A.Ş. ve ME-SA A.Ş. gibi yapı sanayi işkolundaki büyük firmalar, bu iş kolunda çalışan işçilerin geçiciliğinden dolayı, işçilerin hiçbir hakkını tanımadan kendi koydukları kurallara göre, eari sendikayı da yanlarına katarak yok edecek kadar az bir ücretle çalıştırıyorlar. Bundan bir süre önce inşaatı giderken Eskişehir yolu üzerinde trafik kazasında ölen Üzeyir Dugar'ın ailesine tazminat vermemek için yalnızca şahitler buldular. Ve ailesinin en tabii hakkı olan tazminatı vermediler. Yine aynı inşaatı sigortasız olarak çalışan ve iş kazası sonucu yaşamın üzerinden düşen Vedir İriak ağır yaralı olarak, doktora gönderilmeden, hiç bir müdahale yapılmadan 20 gün şantiyede bekletildi.

İnşaatın sahibi MHP Genel Başkan Yardımcısı ve Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak, ve ortaklarına karşı ve işçilere en ufak bir ilgi göstermeyen, onları patrona peşkeş çekmeye çalışan sarı sendika, patron sendikası MİSK'e bağlı TÜRK YAPI-İŞ'e karşı, inşaatı direnişe giden 90 işçi, tüm işçileri dar geliri memurları, cenazaları ve özellikle Balgat halkını mücadelelerini desteklemeye çağırıyorlar.

İnşaatı çalışan ve direnişe giden 90 işçi isteklerini şu şekilde maddeleştirdiler:

- 1- Ücretlerine en az 30'ar lira zam.
- 2- Pazarları tek yemiyse ile mecburi çalışmaya son ve ücretli pazar tatili.
- 3- Sekiz saatlik iş günü.
- 4- İş ve can güvenliği (bozuk yünümara, kullanılmayan hamam ve içi pislikten geçilmeyen yemeklerin düzeltilmesi).

Balgath DEVRİMCİLER"

ÇORUM'DA İNŞAAT İŞÇİLERİ DİRENDİ

Yüksel İnşaat'ın işçileri direnirken, Çorum'daki inşaat işçileri de Devrimci işçilerin önderliğinde direnişe geçtiler. İşçiler, yayınladıkları bildiride taleplerini şu şekilde dile getirdiler:

Geçmişde 300 yurtsuzların kanına girer ve binlerce insanın yaralanmasına kıyılmasına neden olan MC Hükümeti, yeniden yalızlı, parlak sözlerle hortlatılmak istenmektedir.

Gün geçmiyor ki radyo-dan gazetelerden temel ihtiyaç maddelerine (Gaz, luz, yağ, ekmeğe, et, seker, çay v.b.) yapılan zamları duymayalım, okuyalım...

NEDENDİR BUNLAR?...

Ülkemizdeki hakim sınıflar ittifakı oligarşi (tekelci burjuvazi, toprak ağaları, tefeci, tüccarların yönetimi) içinine düştüğü çıkmazdan kurtulmak için emekçi halkımız üzerinde ki baskı ve terörü gün be gün artırmaktadır. Oligarşik diktatörlük bu çıkmazdan kurtulmayı emekçilerin alın terini gasp edip emeğinin gerçek değerini vermemekte, ama nedense yöneticilerimiz akraba ve hismanlarına karşılık-zarfa kredi vermişlerdir. Bu aslında sadece otel Kismet mahsus bir şey değildir. Genellikle bütün mevsimlik işletmelerde böyledir. Aynı zamanda Kismet Otelinde olduğu gibi işçilere verilen ücret komik denilecek kadar az. 15-16-17 yaşlarındaki çocuklar günde en az 16 saat çalıştırılıp ayda 900-1250 TL. verilmektedir, yani asgari ücretin çok çok altında. Aslında büyükler içinde durum pek fark değildir. Asgari ücretin üstünde alan 7-8 yıl çalışmış kişilerden ve patron yaşlarından başkası bulunmaz.

Bu soygun ve talan düzenine karşı olduğu bulduğumuz şu günlerde ilimizdeki inşaat işçileri gerçek emeğinin karşılığını alabilmek için bir haf adır işverenlere karşı direnmekte-dir.

Çorum'daki inşaat işçilerinin direnmekteki hak istemleri şunlardır:

- 1-Tüm işyerlerinde kanunlarla korunan işçi haklarının (sendika, sigorta, can güvenliği)in işverenlerce sağlanması.
- 2-İş kazalarına karşı en etkin tedbirin alınması.
- 3-İşçi ücretlerinin artan hayat pahalılığı göz önüne alınarak yevmiyelerin 200 TL olması.
- 4-Daimi inşaat işçilerine müteahhitler tarafından sağlığı uygun barınacak yer temin edilmesi.
- 5-Belediyece mevsimlik işçilere daha önceki kazalar (1976'da olan ve 21 işçiyi ölümlüye sonuçlanan kazın) göz önüne alınarak amele duraklarının gösterilmesi ve zabıta memurları tarafından rahatsız edilip dağıtılmaları.

Ayda bir kere olsun kurşunumuz et, sul görülmemesi, artan pahalılığıyla sirtımızya yüklenen kanburun biraz hafiflemesi için, bize bu hakkı vermeyenlere karşı birleşelim, diyoruz

Bu yoksulluktan, ezilmişlikten, sömürden, hor görülme-ten sadece yevmiyelerimizin 200 lira olmasıyla düzelmeyeceğini, ancak kurtuluşumuzun halkımızla omuz omuza vereceğimiz kurtuluş mücadelesiyle olacaktır. ÖYLEYSE! Halkımızı bu haklı mücadele-mizde bizi desteklemeye yanımızda olmaya çağırıyoruz.

YASASIN İŞÇİLERİN HAK ALMA MÜCADELESİ!...

HAKKIMIZI ALMAK İÇİN SIKILI BİR YUMRUK TEK BİR YÜREK OLALIM!

BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR!...

İŞÇİ-GENÇLİK ELE ELE!...

YOK TEK BAŞINA KURTULMAK, YA HEP BERABER YA HIÇ

DEVİRİMCI İŞÇİLER!...

OTEL İŞÇİLERİNİN DEVİRİMCI MÜCADELESİ GÜNGEÇTİKÇE YÜKSELİYOR

KUSADASI, İzmir bölgesinde Turizm-İş kolunda çalışan işçilerin sendikalaşma mücadelesiyle ilgili olarak bir grup işçi arkadaşın yazdığı bir mektubu olduğu gibi yayımlıyoruz. Otel işçileri günlük yaşantıları içinde sendikalaşma mücadelesinde "devrimci" adı altında ki revizyonist sendikacıların gerçek yüzlerini net bir şekilde görerek, mücadele etmişlerdir.

Otel Kismet ön seneyi geçen kuruluşundan buyana sayısız işçi gördü geçti. Bir işçi or fazla on gün çalıştırılıp işine son verilir. Bu aslında sadece otel Kismet mahsus bir şey değildir. Genellikle bütün mevsimlik işletmelerde böyledir. Aynı zamanda Kismet Otelinde olduğu gibi işçilere verilen ücret komik denilecek kadar az. 15-16-17 yaşlarındaki çocuklar günde en az 16 saat çalıştırılıp ayda 900-1250 TL. verilmektedir, yani asgari ücretin çok çok altında. Aslında büyükler içinde durum pek fark değildir. Asgari ücretin üstünde alan 7-8 yıl çalışmış kişilerden ve patron yaşlarından başkası bulunmaz.

İşte bu görkemli otelin esas yüzü bu. Ücret ve çok çalışmanın konusundan başka birde otel işçilerine yapılan muamele var. Otelde en az 6-7 müdür! bulunur. Herzeker kendinden biricik mevkiye bulunana emektardır. Aslında bu durum kastlı olarak patronlar oluşturu. İşçilerin kendi aralarındaki arkadaşlık duygularını yıkıp idareye karşı bir birlik olmalarını önlemek için-dir. Ayrıca personel yatakhaneleri bir "ahır" dan farkszdır. Müsteri odalarında 10-15 adam tutan patron işçilerin yatakhanelerine birtak kişi dahi tutmaz.

İşte mevsimlik işçiler yillardan beri bu durumu yaşmakta ve patronlara karşı kinleri devamlı artmaktadır. Devrimciler ise bu işçileri doğru bir şekilde burjuvaziye karşı örgütlemelidirler.

Bu burjuvaziye karşı mücadele ve devrimci bir şekilde örgütlenmenin ilk şekli olan sendikal mücadeledir. Sendikal mücadele için işçilere bir sınıf okulu olmalıdır. Çünkü bizim yaşadığımız sendikal mücadele göç bir görevi yerine getirmesi gerekir. Bunlar siyasi, demokratik ekonomik görevlerdir. Bunlar kesinlikle birbirinden bağımsız şeyler değildir. Öyleyse mücadele içinde bunlardan hiç biri dışarı atılamaz. Yalnız siyasi mücadeleli olmak işçileri sol yanlılığına düşürür. Yalnız ekonomik mücadeleli olmak işçiyi ekonomizmin batağına saplatır. Bu bakımdan verilen sendikal mücadelede görevlerimiz yalnız "sendika kurmak değil diğer görevleride unutulmaması gerekir.

İşte Otel Kismet işçileri 10-5-1977 günü belkide ilk defa böyle toplu bir şekilde konuşarak sınıf bilincinin tohumlarını atmaya başladılar. Bu gündün itibaren sendikaya Turizm-İş'e işçiler yavaş yavaş kaymaya başladılar. Bir hafta içinde örgütlenme hem n hemen tamamlanmıştır.

16-5-1977 Günü İzmir Turizm-İş sendikasına gidip örgütlenmeyi tamamladığımızı belirttik. Ayrıyeten bölge çalışmaya müracaatını yapılmış istedik. Geleceklerini be-

irtikten sonra ayrıldık. Bir hafta geçmesine rağmen sendikacılar ortalıkta görünmediler. 23-5-1977 tarihinde tekrar gittik geç kalmamamızı belirttik. Fakat yine aynı muamele ile karşılaştık. 28-5-1977 de yine gittik, gelecekle ilgili üçüncü kez söylemelerine rağmen gelmediler. İşte DİSK'e bağlı Turizm-İş sendikasına karşı işçilerin ilk güvensizlik duyguları başladı. Bizim bütün lehte çalışmalarımıza rağmen 31-5-1977 günü tekrar gidip yeni kayıtlı olanların listesini verdik. Bu aradaki konuşmada sendikacıların gelmeme nedenini öğrendik. Sebep ise o dönemde MC'nin hükümette bulunduğunu 5 haziranı ise CHP'nin başa geçeceğini ve işlerin daha kolay yürüyeceğini düşündüklerinden gelmedikleri söylediler. Bizde bunun hem yanlış hemde böyle bir zihniyetin devrimci olamayacağına belittik. Çünkü daha CHP'nin nasıl bir parti olduğunu yanlış tahli etmiş olmaları, bunları, bu aciz duruma düşürmüştür. Tabii bu durum bunların siyasetlerinden kaynaklanmaktadır. CHP'yi birer düzen kurmak için ilk platform görmekte, bunun için CHP içinde yar olarak bunu sağlamaya çalışacakları!

4-5-1977 günü ben ve bir arkadaş ilk olarak işten atıldık. İçimizden çıkan bir işçiyi sendikal faaliyeti yönlendirenleri patrona söylüyorlardı. Arkadaşlarla eskidende konuşuyumuz gibi bizler sendikal faaliyet yüzünden işçi atılışında, bu uygulamaya karşı direnceğimiz söyledi. Bizde bu durumu sendikaya bildirip böyle harekete geçelim dedik. Fakat sendikacılar böyle birseye gerek olmadığını "eğer böyle birseye yaparsanız biz yanınızda yokuz" dediler. Bizimde esasımızca bizim ötele sendikayı getirmek olduğundan bu boyları dediklerini yapmak zorunda kaldık. Daha sonra ufak aralıklarla işten atılmalar devam etti. Bu durumu kendilerine bildirmek için tekrar İzmir'e gittik. Bize esas olarak güven mediklerini söylediler. Bizde bir kere dahi gelmediniz ve konuşmadınız dedik ve işçilere nasıl güvenebileceklerini sorduk. Ayrıyeten bize siyasetimizi sorduktan sonra bu işin biraz zor olduğunu yani bizim devrimci yol siyasetinden olmamız onların bizimle birlikte mücadele etmelerinin zor olduğunu çünkü "DİSK HAKKELARI" ni bizim tanımayacağımızı bildirdiler. Bu bakımdan bize şu şartları ileri sürdüler. "DİSK'ten gelen emirler aynen uyacaksınız". "Gelen haber ve talimatları işçiler tam olarak iteacaksınız". Ayrıyeten "Devrimci Yol" siyasetini işçilere sendika kuruluncaya kadar veremeyeceğimizi" denildi. İşte devrimci, ilerici yüzleri! Bizim verdığımız cevap ise DİSK'ten gelen emirler Turizm-İş ile ilgili iş bunları kabul ederiz ama DİSK'in basına çöreklenmiş modern revizyonistlerin siyasetlerinden kaynaklanmış haberleri ite etmek kabul etmeyeceğimizi, bizim işçilere devrimci yol siyasetinin taktilerini değil zaten ilk aşamada ekonomik politik dersleri verdığımızı ve kafa-kolu olmadığımızı bildirdik.

Yetin sürdüğü İmbat Otelinden adam atılmaya başlandı. Aynı gün bütün İmbat Otel personeli ve Kismet Otel personeli beraber toplandı. Bütün personellerin önerisi ertesi günü direniş yapılması idi. Fakat sendika organizatörü yine böyle harekete gerek olmadığını "Kanun!" olarak işlerin yürütüleceğini bildirdi. Bütün işçiler sendikadan bu tutumuna karşı çıkıp genede direneceğini bildirdi. Sendikacı baylar gene sendikadan çekilmeyen işçileri tahli etti. 6-6-1977 günü sendikacılar zoraki olarak müracaat dilekelerini yazdılar ve bölge çalışma Md. lüğüne verdiler. Bu arada işten çıkarılmalar her üç otelde devam ediyordu. 14-6-1977 günü üç otelde yetki alındı. Kanunı itiraz süresinde patronlar yetkiye itiraz etti. Sendika tarafından tekrar bölge çalışmaya baş vuruldu. Bölge çalışma üç iş günü içinde cevap vermek zorunda olduğu halde sendikacıların birtak kişilerin dahi mesele ile ilgilenmediği için ancak 18-7-1977 de iki otel tekrar yetkiyi verdi. Kismet Otele ise yetki verilmeli. Gerecek olarak sendikacılarla sordüğümüzde çoğunluğu alamadığımızı söylediler. Bizde bu boylara sorduk "43 personeli olan otelin salt olan 26 kayıtlı üyesi olursa nasıl çoğunluk olmaz?" diye. Bize bunların cevaplarını verilmeyeceğini bildirdi. 19-7-1977 günü akşamı sendika yetkilisi ile yapılan konuşmada 35 işçinin imzası olan sekiz adet soruya yanıt verilmeyeceği "Eğer cevap versem benim açığımı bulup bana karşı kullanırsın" şeklinde ifade edildi. İşte bunların "Devrimciği", "Hericiliği" Devrimciligin en temel şartı kıyasıya eleştiriyi açık olmak ve öz eleştiri verebilmektir. Ama biz bu bayların yaptıklarını 8z eleştirisini vereceklerini sanmıyoruz.

Bu sendikacılar ikazlarına rağmen burjuvazi ve patronlara değil sözlü yazılı dahi güvenilemeyeceğini öğrendik. Yetki alan otellerde işin acele halledilmesi gerekirken bunlar patronlarla anlaşılıp patronun istediğiyle toplu sözleşme gününü bir hafta ileri atıyorlar ve fırsatı sağlayan patron işçi çıkarmaya hazırlanarak 25'e yakın işçiyi attı. Otel Akmanda ilk toplu sözleşme günü 18-7-1977 günü olmasına rağmen işveren vekili oturmama gelmedi. Daha sonra sendikacıların otel patronuyla görüşmesinde sendikacının aldığı cevap ilginçtir. "Otelde oylama yap, git greve" Teerrübi sendikacıların durumu işte böyle.

Kusadasi işçileri bu sezon iyisiyle kötüsüyle tarihi günler geçirdi. Kötü adı çünkü 120 den fazla işçilerinden atıldı. Kötü adı çünkü "Devrimci sendikacıyız" deyip ortaya çıkanların sahte devrimci yüzünü gördük. Bu devrimcilik adına gerçekten 880 bir örnek oldu. Fakat Kusadasi işçileri bunların yanı sıra iyi şeyler öğrendiler. Burjuvaziye karşı savaşını ilk derslerini aldılar. Ayrıyeten gerçek mücadelelerin sınıfsız topluna doktu olduğunu öğrendiler. Tabii bu mücadelelerini karşısına çıkan engelleri tanıyarak, yitirerek

Devrimci İşçilerin, I.E.T.T.'de Gangster ve Reformist Sendika Ağalarına Karşı Mücadelesi Güçleniyor.

İETT işçileri en az sosyal hakları olan, direniş ve grev gibi eylem deneyimlerinden çok az geçmiş işçi kesimlerindenidir. Bu iş kolunda çalışan 7300 işçiden çoğunun aldığı ücret çok düşüktür. Türkiye'de her alanda olduğu gibi, İETT'de de rüşvet yaygındır. Burada işe giren kimselerden 5 ile 15 bin arasında harac alınır. Bu para genellikle üst kademedeki yöneticiler ve sendika ağaları gibi kimselerin cebine gitmektedir. İETT'nin birtak yerde yazık dinlenme kampları, sosyal tesisleri vardır. Ancak bu tesislerden sadece yöneticiler ve sendika ağaları yararlanırlar. Eski İETT Genel Müdürlüğü'nün bugün işçi airtından aldıkları paraları katlar, arabaları, villaları aldıkları artık işçi tarafından da bilinmektedir.

İETT içerisinde bugün iki sendika vardır. Bunlardan biri Türkiye Genel-İş diğeri ise, DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasıdır. Her iki sendikadan da tabanında ilerici, sosyal-demokrat ve devrimci işçiler çoğunlukta. Ancak sendikaların yönetimine çöreklenmiş gangster ve reformist sendika ağaları işçi sınıfına değil kendi çıkarlarına hizmet etmektedirler.

İETT'de uzun zamandan beri sürdüren işyeri ve işkolu görüşmelerinde işkolu yetkilisinin hangi sendikaya vereceği karar sathasına, gelişmiş işyeri yetkisi de Yargıtaya iptal edilerek geçersiz kılınıyordu. İETT işkolu görüşmeleri bu konuda yetkisi olan DİSK Genel-İş tarafından yürütülüyordu. Nihayet Belediye ile süregelen toplu sözleşme görüşmelerini Ulusturma Kurulu tarafından da olumlu bir sonuç bağlanamayınca, DİSK Genel-İş bu işkolunda grev kararı aldı. Grev kararı 15 Temmuz 1977 günü bütün işyerlerinde asıldı. O güne kadar sesi çıkmayan Türkiye Genel-İş sendikası, DİSK Genel-İş'in bu işkolunda tamamen silinabileceğini bildirdi. Bu arada devrimcilerin DİSK Genel-İş yönetimine hemen direniş başlatılması ve bu direnişin sonradan greve dönüştürülmesi önerisi, mace-racılı! diye reddedilmiştir.

Türkiye Genel-İş işçi tabanını kaybetmemek için ertesi sabah karşı direniş başlatıldı. Pasiflerin desteğinde girişilen bu hareket DİSK Genel-İş sendikasının grev kararını uygulamasını önlemeyi amaçlıyordu. Bu arada direnişin bir hafta kadar sürmesi için arastından destek bulduğundan değil faaliyetini saltı ve demogajisi de reformistlerin uzlaşmacı tavırlarıdır. Grev kararı alınmasına rağmen bu kararı uygulamakla vazgeçerek oteldeki toplu sözleşme imzalatılarak revizyonist ve reformist sendikacıların bir hücumu işçileri ve airtudeleyi satıldı.

GERİ KALMIŞ ÜLKELERİN MADEN KAYNAKLARI VE EMPERYALİZM

Madenlerin Önemli ve Üretici Güçlerin Evrimindeki İlk tarihi Sıçrama

Bilindiği gibi, genel olarak sanayi, büyük oranda maden girdisine dayanır. Maddi dünyayı gözlediğimizde, bu gerçeği rahatlıkla saptayabiliriz. Emek ürünü maddi dünyanın, belli başlı on-onbeş madenden üretildiğini görürüz. Yapılar, otomobiller, büzdolapları, çamaşır makineleri, uçaklar, vapurlar, uzay araçları, tanklar ve bizzat bunları üreten fabrikalar, demirden, taş-kömüründen, kromden, alüminyumdan, bakırdan, v.b. madenlerden üretilmektedir.

Denebilir ki, işgücü verimliliğinin evrimi, madenlerden yararlanmanın evrimi ile atbaşı yürümüştür. Üretici güçlerde ilk tarihi sıçrama, madenlerin işlenmesiyle mümkün olabilmıştır. "Taştan yapılan aletler sürekli olarak yetkinleşmekle birlikte, çalışma üretkenliği son derece düşük olmakta devam ediyordu. Toplumun üretici güçlerini ileriyeye doğru gidişinde köklü bir değişiklik, ancak M.Ö. 6000 ila 4000 yıllarında, madeni aletler yapılmaya başlandığı zaman, kendini gösterdi. Madenden aletlerin kullanılması, toplumun üretici güçlerinde genel bir ilerlemeye neden oldu, çalışmanın üretkenliğini bir ok gibi yükseltti ve sonuç olarak da, üretim ilişkilerinde ve insanlığın bütün yaşam biçiminde değişiklikleri zorunlu kıldı" (2) Bu gerçek, madenlerin insanlık tarihindeki önemini genel bir ifadesidir.

İnsanın doğayı ve kendini değiştirmesi, madenlerin değerlendirilmesi ölçüsünde büyük gelişmeler göstermiştir. Bu gelişme, sıçramalı bir gelişme olmuştur. Madenden aletlerin kullanılması insanlık tarihinin ilk aşamasında toplumun üretici güçlerinde nasıl bir sıçramaya neden olmuşsa çağımızda da radyoaktif minerallerin değerlendirilmesi ile toplumun üretici güçlerinde benzeri bir sıçrama gerçekleşmiştir. Kuşkusuz bu gelişme kesintisiz sürecektir, insanlık yeni yeni madenleri ortaya çıkaracak ve bunlardan yararlanmasını bilecektir.

Kapitalizmin Rekabetçi Çağı Ve İngiltere'nin Dış Siyasetini Belirleyen İlkeler

Marx, insanlık tarihinin, sınıflar arasındaki mücadelelerin tarihi olduğu gerçeğini vurgular. Bu sınıflar arası mücadelelerin tarihi, maden kaynakları üzerinde sürdürülen egemenlik savaşlarının önemli bir yeri olmuştur. Savaşların bu açıdan çözümlenmesi, bu gerçeği somut olarak ortaya koyabileceklerdir. Uzun boyutlu örneklerden kaçınarak, bir tek örnekle, ve yine çağımızda 19 yüzyıl kapitalizminin en büyük sömürgeci ülkesi olan İngiltere, o çağda dış siyasetini belirleyen ilkeleri şöyle sıralamaktaydı: Çok ucuz hammadde sağlanabilecek ülkeler üzerinde önemle

durulması (...), Yeraltı zenginliklerine kolayca el koyabilmek için, kendi yeraltı zenginliklerini kullanacak, sanayiden ve teknolojik yeteneklerden yoksun ülkelerin elde edilmesi (...); Ucuza elde edilen hammaddelerin işlenip tekrar eski sahiplerine satılması, ticari kolaylığı bir yana, ülkelerin yerli sanayilerini yıka bakımından yararlı olacağından böyle bir ticari ilişkiye öncelik tanınması..."(3)

Emperyalizm Ve Türkiye'nin Yarı-Sömürgeleşme Süreci

Geri kalmış ülkelerdeki madenlerin yağmalanması, kapitalizmin tekelleri aşmasında doruğuna vardı. Emperyalist ülkeler, rekabet çağına olduğu gibi, sadece kendi ürünlerini geri ülkelerde pazarlamak ve ucuz hammadde elde etmekte kalmıyor, yeni bir sömürü biçimi getiriyorlardı. Daha doğrusu yeni bir sömürü aracı ve yolu getiriyorlardı. Artık sermaye ihraç ediyorlardı. Geri kalmış, sömürge ve yarı-sömürge ülkelere sermaye ihraç ederek, oralarada yatırım yapıyor ve hem ucuz işgücünden ve hammaddeden yararlanıyor, hem de ülkelerin sanayini, ticaretini ve iç pazarlarını daha çok ele geçiriyorlardı. Bu tarihi süreçte geri kalmış ülkelerde demiryolları yapılmaya ve emperyalist ülkelere ait banka şubeleri türemeye başladı. Emperyalist ülkelere ait şirketler, geri kalmış ülke madenlerini ya ortak oluyor ya da doğrudan doğruya kendileri üretiyorlardı. Örneğin; "Türkiye'nin yarı-sömürgeleşme tarihi, batı kapitalizminin madenlerimizi ve demiryollarımızı yağmalama tarihi ile hemen hemen eş anlamlı" oluyordu (4).

Eşitsiz gelişme yasası, bazı emperyalist ülkeleri daha güçlü bir noktaya götürürken, bazılarını da görel olarak güçsüzlendiriyordu. Bu gelişme önce 1, sonra da 2. yeniden paylaşım savaşlarına neden oldu. Her iki savaşın bitiminde, pazarlar ve topraklar kaynaklarıyla birlikte yeniden paylaşıldı. Bu arada, dünyanın 1/3'üne yakın insanı barındıran topraklarda, kapitalizm yenik düşürülerek, sosyalizme geçildi. Sömürge ve yarı sömürge ülkelerde uyanma ve bilinçlenme ile birlikte halk kurtuluş savaşları filizlenerek çok büyük atılımlarla gelişmeye başladı.

Çokuluslu Tekeller Ve Geri Kalmış Ülkelerin Karar Tasarısı

2. Yeniden paylaşım savaşından sonra, önemli gelişmeler oldu. Bilimdeki ve teknolojiadaki atılımla birlikte, mal üretimi büyük boyutlarda arttı. Sermaye topluluğu Eskiden genellikle tek bir mal tek bir ülkede üreten ve bu alanda tekel olan

şirketler, yerlerini bütün dünyada faaliyet sürdüren ve kârını arttıran çokuluslu tekelere bıraktılar. Bu gelişim içinde, geri kalmış ülkelerin madenleri, son hızla ve çok büyük boyutlarda yağmalanıp durdu. Bugün bu yağmalama giderek şiddetlenmektedir. Bilindiği gibi, maden kaynakları sınırlıdır ve yerine yenisi gelebilecek kaynaklardır. Bu nedenle giderek şiddetlenen yağmanın, geri kalmış ülkeler için son derece hayati bir önemi vardır. Geri kalmış ülkelerin Birleşmiş Milletler'de onaylanmış oldukları aşağıdaki karar tasarısı, madenlerin bu ülkeler için taşıdığı hayati önemi vurgulaması açısından ilginçtir. "Yabancı işgali, sömürge yönetimi ve ırk ayrımı altında Fulunan bütün ülkeler, yalnızca doğal kaynaklarını geri almaya haklarına değil, aynı zamanda bu kaynakların kullanılmasını ve işraf edilmesini karşısında, bunları kullanmış olan güçlerden tazminat talep etme hakkına da sahiptirler"

Önemli İki Dipnot Ve Dünya Maden Üretimi

Dünya ülkeleri, maden kaynakları açısından, bugün hangi noktalarda bulunmaktadır? Birazdan bu sorunun yanıtını genel hatlarıyla ortaya koymaya çalışacağız. Kaba bir ayrımla, dünya ülkelerini ikiye ayırmak mümkündür. Üretici ülkeler ve tüketici ülkeler. Genel olarak emperyalist ülkeler tüketici, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu geri kalmış ülkeler ise üretici durumundadırlar. Sosyalist ülkelerde ise, üretim ve tüketim birlikte ele alınmakta ve üretim ile tüketim arasında bir denge sağlanmaktadır. Ancak, doğru sonuçlar verecek bir değerlendirme için, biz dünya ülkelerini her çözümlenmede olduğu gibi yine üç kategoride ele alacağız; emperyalist ülkeler, geri kalmış ülkeler ve sosyalist ülkeler.

Diğer taraftan, madenlere ilişkin bir değerlendirme, belli başlı önemli madenlerin indirgenmesi zorunlu olmaktadır. Bilindiği gibi, ekonomik olarak yararlanılan madenlerin sayısı yüzleri bulmaktadır. Tümünü kapsayacak bir değerlendirme, hem uzun bir çalışmayı gerektirir hem de önemli madenlere indirgenerek yapılan genel bir değerlendirme sonuçlarını değiştirir boyutta olmaz. Şöyleki; dünyada üretilen toplam maden miktarı 25-50 milyar dolar civarındadır. Bu değer metal değeri yani cevherin işlenmesinden elde edilen metalin değeri ise yılda 60-70 milyar dolardır. Yüzlerce maden içinde yalnızca dokuzu, bu 60-70 milyar dolarlık yıllık maden sektörü üretiminin % 95'ini oluşturmaktadır. İşte bu nedenle değerlendirilmemiz yalnızca önemli olan aşağıdaki dokuz ana madene indirgeyeceğiz: boksit (alüminyum), bakır, demir, kurşun, manganez, nikel, fosfor, kalay ve çinko

Emperyalist Ülkelerin Maden Üretimi ve Tüketim Değerleri

Bu dokuz ana maden açısından belli başlı emperyalist ülkelerin durumları nedir?

A. B. D., tükettiği bu dokuz madenin % 32'sini ithal etmektedir. Bu oran, 1950'den günümüze dek değişmeden süregelmiştir. Ama sorun tek tek madenler açısından ele alındığında ilginç sonuçlara varmak mümkündür. Örneğin, aynı oran (tüketimin yüzdesi olarak ithalat) boksit için % 74, kurşun için % 51, nikel için % 99 ve kalay için % 100'dür. Kısaca özetlemek gerekirse, ABD, 1950'den 1980'e dek, tükettiği madenlerin yaklaşık olarak üçte birini ithal etmiştir ve ithal etmeye devam etmektedir.

Batı Avrupa ülkelerine göz atığımızda daha ilginç sonuçlara varmak mümkündür. Genel olarak AET'na oluşturan bu emperyalist ülkeler, tükettikleri madenlerin büyük bir kısmını ithal etmek zorunda kalmaktadırlar. Dokuz ana maden açısından bu ülkelerin yıllara göre durumları şöyle; 1950 yılında tüketimlerinin % 65'ini, 1960'da % 72'sini, 1970'de % 73'ünü ithalatta karşılayan bu ülkelerin 1980'de de tüketimlerinin % 83'ünü ithal etmek zorunda olacakları tahmin edilmektedir. Özellikle sanayinin en önemli girdilerini oluşturan demir, bakır ve boksit madenleri açısından % 70'in üzerinde olan ithal zorunluluğu, Batı Avrupa'nın emperyalist ülkelerinin içinde bulunmuş oldukları hammadde sıkıntısının çok çarpıcı göstergesidir.

Bir başka emperyalist ülke olan Japonya için durum daha da kritiktir. 2. paylaşım savaşından venik çıkmış bu ülkenin 1950 yılında dışa bağımlılık yüzdesi % 17 iken, 1960'da korkunç deneyecek bir hızla % 72'ye, 1970 yılında da % 89'a çıkmış, 1980 yılında ise bu oranın % 95 gibi bir boyuta varacağı tahmin edilmektedir.

Görüldüğü gibi, emperyalist ülkeler genel olarak birer hammadde tüketicisi ülke konumundadır. Tüm emperyalist ülkeleri toplu olarak değerlendirdiğimizde ise şu sonuçlara varırız. Tükettikleri dokuz ana madenin 1950 yılında % 44'ünü (ithal yoluyla karşılayan emperyalist ülkeler, 1960'da % 55'ini, 1970'de de % 59'unu aynı yölla karşılamışlardır. Bu oranın 1980'de % 68 olması beklenmektedir.

Emperyalist Ülkelerin Maden Açıklarını Hangi Ülkelerden Karşılıyorlar?

Emperyalist ülkeler, gereksindikleri madenleri hangi kaynaklardan edineceklerdir? Sorunun yanıtını aşağıdaki tablo vermektedir.

Dokuz Ana Madenin Üretimi ve Tüketimi
(boksit, bakır, demir, kurşun, manganez,
nikel, fosfor, kalay ve çinko)

	Üretim (1.000 Milyon Dolar)				Tüketim (1.000 Milyon Dolar)			
	1950	1960	1970	1980	1950	1960	1970	1980
Emperyalist Ülkeler	3,1	4,4	7,3	10,0	4,6	7,0	11,6	17,9
Sosyalist Ülkeler	0,8	2,5	4,4	7,0	0,9	2,6	4,6	7,1
Geri kalmış Ülkeler	1,8	3,5	5,3	10,3	0,2	0,5	0,8	2,2
Toplam	5,7	10,4	17,0	27,3	5,7	10,1	17,0	27,2

Kaynak: "The non-fuel mineral industry sector working paper", Dünya Bankası Yay., 1973

Yukarıdaki tablodan ilginç sonuçlara varmak mümkündür. Daha başlangıçta, emperyalist ülkelerle geri kalmış ülkeler arasındaki organik bağ, bir başka deyişle sömürü bağı görülmektedir. Emperyalist ülkeler 1950'den günümüze dek, geri kalmış ülkelerin madenlerini sürekli olarak kendilerine çekmişlerdir.

Önce sosyalist ülkelerin üretim ve tüketim değerleri arasındaki dengeyi görelim. Sosyalist ülkeler, 1950 yılında, yaklaşık 0,8 milyar dolarlık maden üretirken, 0,9 milyar dolarlık da maden tüketmişlerdir. Bu değerler, 1960 yılında, sırasıyla 2,5 ve 2,6 milyar dolar, 1970 yılında 4,4 ve 4,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 1980 yılında ise bu değerlerin sırasıyla 7,0 ve 7,1 milyar dolar olması beklenmektedir. Bu sayısal gerçeklerden, sosyalist ülkelerin, madencilik açısından kendi kendine yeten bir üretim ve tüketim politikası izlediklerini söyleyebiliriz.

Sosyalist ülkelerin kendi kendine yeten bir üretim ve tüketim politikası izlemeleri, dünya maden ticaretinin tümüyle emperyalist-kapitalist sistem içinde gerçekleştiğini göstermektedir. Tablodan da anlaşılacağı gibi, emperyalist ülkeler, 1950 yılında, yaklaşık 3,1 milyar dolarlık maden üretirken, 4,6 milyar dolarlık da maden tüketmişlerdir. Buna karşılık aynı yılda geri kalmış ülkeler 1,8 milyar dolarlık maden üretirken, ancak ve ancak 0,2 milyar dolarlık maden tüketmişlerdir. Geri kalmış ülkelerin üretim fazlalıkları olan 1,6 milyar dolar değerindeki maden ise emperyalist ülkelerin üretim açığını karşılamıştır. Karşılaşılmalı bu işlemeyi 1960 ve 1970 yılları içinde yapmak mümkündür. Her iki eslemeden de, 1950 yılı için yapılan eslemelerde elde edilen sonuçları buluruz. Bu ilişkinin, 1980 yılında varacağı noktanın şu şekilde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Emperyalist ülkeler, 10,0 milyar dolarlık maden üretirken, buna karşılık 17,9 milyar dolarlık maden tüketeceklerdir. Öte yandan geri kalmış ülkeler de, 10,3 milyar dolar değerinde maden üretirken, bunun ancak 2,2 milyar dolarlık kısmını tüketebileceklerdir. Tüm bu gerçekler, emperyalist ülkelerin geri kalmış ülke madenlerine giderek artan bir oranda bağımlı olacaklarını vurgulamaktadır. Aynı değerlerin hareketi, üretim ve tüketim yüzdeleri içeren daha yalın bir tabloyu düzenlemek mümkündür.

Tabloyu yalnızca 1980 yılı için değerlendirmek, somut ve çarpıcı gerçeği bir kez daha vurgulamaya yetecektir. 1980 yılında, toplam dünya maden üretiminin % 37'sini emperyalist ülkelerin, % 25'ini sosyalist ülkelerin ve geriye kalan % 38'inin de geri kalmış ülkelere ürettikleri tahmin edilmektedir. Buna karşılık, tüketim dağılımının şu şekilde olması beklenmektedir. Toplam maden üretiminin % 66'sını emperyalist ülkeler, % 26'sını sosyalist ülkeler ve geriye kalan % 8'ini de geri kalmış ülkeler tüketeceklerdir. Bu karşılaştırmadan özetle şu gerçeği vurgulayabiliriz. Geri kalmış ülkeler, kendi ürettikleri madenlerin ancak ve ancak 1/5'ini tüketmektedirler. Geriye kalan büyük üretim dilimini, tümüyle emperyalist ülkelere aktarmaktadırlar.

Geri kalmış Ülkeler Madenlerini Nasıl Değerlendiriyorlar

Buraya kadar vurgulanan gerçekler, maden sektörünün geri kalmış ülkelerin ekonomilerinde, sağladığı katkı açısından önemli bir yer tuttuğu kanısını doğurabilir. Ancak böyle bir kanı aldatıcı olur. Kişi başına düşen katma değer (maden üretiminden gelen) açısından bakıldığında, bu aldatıcı durumu saptamak mümkündür.

Aşağıdaki tablo, kişi başına düşen katma değerleri, ülke gruplarının herbiri için ayrı ayrı belirtmektedir.

Ülke Grupları	Katma Değer (Kişi Başına Dolar)
Emperyalist Ülkeler:	12
Sosyalist Ülkeler:	16
Geri kalmış Ülkeler:	2

Kaynak: "The non-fuel..."

Katma değerler arasındaki farklılık, doğrudan doğruya maden işleme tesislerinin daha genel bir ifade ile, ülke sanayilerinin gelişme düzeyi ile ilgilidir. Bu nedenle kişi emperyalist ve sosyalist ülkelerden kişi başına düşen katma değerler yüksek, geri kalmış ülkelerde ise çok düşüktür. Aşağıdaki tablo bu gerçeği vurgulamaktadır.

Maden	Geri Kalmış Ülkelerde Maden İşleme Derecesi (Üretilen toplam madenin yüzdesi olarak işlenmiş maden)			
	1950	1960	1970	1980
Boksit	1	3	10	22
Bakır	76	75	78	95
Demir	46	23	25	26
Manganez	3	16	18	42
Kurşun	67	57	69	75
Nikel	—	94	68	75
Fosfor	2	13	15	38
Kalay	48	66	79	86
Çinko	21	29	42	61

Toplam: 30, 28, 29, 38

Kaynak: "The non-fuel..."

İşleme derecesi madenden madene değişim göstermekle birlikte bir bütün olarak değerlendirildiğinde, geri kalmış ülkelerde üretilen madenlerin yalnızca % 30'u, bu ülkelere işlenilmektedir. 1950 -1970 yılları arasındaki geçen 20 yılda, bu oran nispeten sabit kalmıştır. Geri kalmış ülkeler gördü de olsa madenlerini emperyalist ülkelerin yağmasından kurtaramamışlardır.

Bazı Geri kalmış Ülkelerde, Madenler Hayati Önem taşır

Bir başka araştırmanın sonuçları maden sektörünün bazı geri kalmış ülkeler için hayati önem taşıdığı gerçeğini göstermektedir. Yazımızın başında genel olarak sanayinin, büyük oranda maden girdisine dayandığını belirtmiştik. Maden sektörünün, ülke ekonomilerindeki bu can alıcı rolüne karşılık G.S.M.H.'lar içindeki yerleri son derece önemsizdir. Maden sektörünün emperyalist ülkelerde G.S.M.H.'ya katkısı % 0,7, geri kalmış ülkelerde ise bu katkı % 1,2 ile 1,5 arasında değişmektedir. Buna rağmen bu katkı, bazı geri kalmış ülkelerde çok yüksektir. Örneğin, bu oran Zambiya'da % 40'ın üstünde, Bolivya, Gabon, Liberya, Moritanya ve Surinam'da % 25 ile 30 arasında, Gine, Guyana, Sierra Leone'de % 15 ila 20 arasında, Şili, Endonezya, Jamayka, Meksika, ve Zaire'de % 10 dolaylarında, Fas, Malezya ve Perü'de % 4'ün üstündedir. G.S.M.H. içindeki yer ve önem açısından, ele alınan bu ülkeler dışında en az 25 geri kalmış ülkede de, madencilik sektörünün potansiyel anlamda önemli yer vardır.

Şili Bakır Madenleri Ve Emperyalist Ambargo

Bazı geri kalmış ülkelerin maden ihracatları ise, ülke ekonomilerinde taşıdığı önemden dolayı önem açısından belirtilmeye değer. Örneğin, Zambiya, Şili, Zaire, Bolivya, Liberya, Moritanya, Sierra Leone ve Surinam gibi ülkelerin toplam ihracatları içindeki maden ihracatlarının payı % 75 ile % 98 arasındadır. Bu oran, Gine, Jamayka ve Perü'de % 40 ile % 55 arasında, Endonezya, Malezya, Meksika, Filipinler ve Tunus'da ise % 10 ile % 25 arasındadır. Görüldüğü gibi, maden kaynakları bazı geri kalmış ülkeler için gerçekten de hayati önem taşımaktadır. Ülke ekonomisini belirleyen, şekillendiren ve özet olarak ekonominin belkemiği olan maden sektörü, aslında bu ülkelere, içinde bulundukları sistemin karakteri açısından bir zaaf doğurmaktadır. Emperyalist ülkelerden gelen bir ambargo, bu ülkelerin ekonomilerini çok kısa zamanda iflası esliğine getirebilmektedir. Örneğin, Allende, Şili bakırını ulusallaştırdığında, dünyanın en büyük bakır üreticisi dev tekeller Kennecott, Gopper, emperyalist ülke varlığı organlarına müraçat ederek Şili bakır yataklarının kendine ait olduğunu öne sürdü. Bu karar, Fransızın Şili bakırınına ambargo uygulamasına yol açtı. Şili, bakırını satamaz oldu. Bilindiği gibi, daha sonra ABD emperyalizmi Allende'yi bir faşist darbe ile saf dışı etti.

Geri kalmış Ülkelerde İddia Edildiği Gibi Zengin Maden Yatakları var mıdır?

Bir şarttırıcı gerçeği de yer gelmişken belirtmek isteriz. Genellikle, geri kalmış ülkelerin, dünya maden zenginliklerinin hemen hemen yarısına sahip oldukları iddia edilir. Oysa bu iddianın gerçeğe ilintisi yoktur. Aşağıdaki tablo, bu iddiaya verilen bir cevaptır:

Emperyalist Ülkeler	Toprak Genişliği ile Maden Zenginliği Arasındaki İlişkiye Ait Değerler (Değer olarak dünya toplamının yüzdesi)	
	Toprak Genişliği	Maden Zenginliği
Emperyalist Ülkeler	26	35
Sosyalist Ülkeler	25	27
Geri kalmış Ülkeler	49	38
Toplam	100	100

Kaynak: "The non-fuel..."

Bu tablo bize şunu göstermektedir. Dünya topraklarının % 26'sı üzerinde konaklayan emperyalist ülkeler, toplam maden zenginliklerinin % 35'ine sahiptirler. Sosyalist ülkeler için bu değerler sırasıyla % 25 ve % 27, geri kalmış ülkeler için ise % 49 ve % 38'dir. Görüldüğü gibi toprak genişliğine oranla maden zenginliği en az olan ülkeler topluluğu, geri kalmış ülkeler topluluğudur. Bu şarttırıcı gerçeğin en önemli nedeni, geri kalmış ülke topraklarındaki maden zenginliklerinin henüz yeterince saptanmamış olmasıdır. Oysa, emperyalist ülke topraklarında bulunabilecek maden zenginliği, sınıra varmış bulunmaktadır. Şu bir gerçektir ki (bir an için geri kalmış ülkelerdeki maden zenginliklerini sabit kalacağını varsayarsak) maden zenginlikleri, toprak genişliklerine oranla düşük bulunan geri kalmış ülkelerden emperyalist ülkelere maden akımı sürüp gidersse, bir gün bu ülkeler, birer çorak ülke haline gelecektir. Çünkü madenler bir kez üretildiklerinde, bir daha geri gelmezler. Bir fabrika, hammadde bulduğu sürece sonsuza dek üretimi tekrarlar. Ama bir maden zenginliği, üretildikçe yok olur ve bir gün tüketip gider. İşte bu nedenle ki, geri kalmış ülke halkları yeraltı kaynaklarına kiskançlıkla sahip çıkmalıdır.

Emperyalist Sömürü Ve önemli Çökümlü Tokeller

Gerçekleri ülke madenlerinin, emperyalist ülkelere akımı nasıl olmaktadır? Daha genel bir ifade ile, geri kalmış ülke madenlerini nasıl yağmalanmaktadır? Günümüzde, geri kalmış ülkelerdeki madencilik sektörü, genellikle yabancı yatırımların egemen olduğu bir yapıya sahiptir. Kendi ülkelerindeki maden zenginliklerinin sınıra varan emperyalist

ülkeler üzerinde son bu yılda geri kalmış ülkelere yaptıkları akımı hızlandırmışlar, bu ülkelere büyük boyutlarda sermaye ihraç etmişlerdir. Bilindiği gibi 2. yenden paylaşım savaşından sonra, tüm sektörlerde izlenen bilim ve teknolojik atılım, madencilik sektörüne de yansımalar. Üretim yoğunlaşması ve sermayenin toplulaşması o derece büyüktü ki, eskiden genellikle tek bir mali tek bir ülkede üreten ve bu alanda tek olan şirketler, yerlerini bütün dünyada faaliyet sürdüren ve kârını arttıran çökümlü tekellere bıraktı. Bu gelişim ise, geri kalmış maden zenginlikleri üzerinde çökümlü tekellerin üst düzeyde denetimini getirdi. Bu denetim yalnızca, üretim alanında kalmadı, pazar denetimini de üst düzeye çıkardı. Bugün çökümlü şirketler, emperyalist-kapitalist dünyanın madencilik sektöründe, aramadan nihai pazarlamaya kadar ve hatta tüketim malları üretimine kadar tüm iktisadi faaliyet aşamalarını kesin bir egemenlik ve denetim kurmuş bulunmaktadır. Emperyalist-kapitalist dünyayı oluşturan ülkelerdeki maden üretiminin % 90'dan fazlası, bugün, yılda 150 bin ton madenden fazla üreten işletmelerden gelmektedir. Bu üretim ise, çoğu 150 kadar büyük madencilik tekelleri tarafından denetlenmektedir. Aslında sayıları 150'ye varan bu tekeller, az sayıda birkaç büyük gruba indirgenmektedir. Ve işte bu az sayıdaki madencilik grubu da, büyük ölçüde muhtelif bankalara bağlıdır. Örneğin, Guggenheim-Morgan banka grubu (ABD), Kennecott ve Asarco gibi çökümlü tekelleri desteklerken, Vogelstein Sussmann (Batı Alman-ABD) banka grubu da Amax, Cerro Corporation ve Rhodesian Selection tekellerini, Rothschild (Fransa) banka grubu ise, Societe de Nickel, Pennaroya ve Mokytay gibi tekelleri ve son olarak Rothschild (İngiltere) banka grubu da meşhur Rio Tinto'yu desteklemektedir.

Tek tek madenler açısından yapılan bir inceleme ise, çökümlü tekellerin denetim ve egemenlik ölçüleri daha iyi ortaya koymaktadır. Örneğin, emperyalist-kapitalist dünyadaki nikel satışının % 60'dan fazlası, yıllardan beri International Nickel Company (INCO)'nin tekelinde bulunmaktadır. Molibden, ABD kökenli Climax; Platin, Rusterberg; Zirkonyumda Wa Chang ve Elmas'ta De Beers'dünya ölçüsünde birer tekelidir. Diğer taraftan, üçü Kanada, Fransa ve İsviçre'den üçü de ABD'den olmak üzere altı tekel, dünya alüminyum üretimine egemendir.

Şili bakır üretiminin % 90'ını ise ABD kökenli iki tekel tarafından gerçekleştirilmektedir. Peru bakırını da yine ABD kökenli üç tekel, Zambiya bakırını da iki çökümlü tekel denetlemektedir. Malezya kalay üretiminin yarısını Batı Avrupalı tekeller, Liberya'daki demir üretimini de ABD, Batı Alman ve İsviçre tekelleri denetlemektedirler. Latin Amerika ülkelerindeki tüm demir madeni kaynakları ise ABD kökenli çökümlü tekellerin elindedir.

Sömürü Biçimleri

Bu çerçeve içinde, sömürü mekanizması genellikle şu iki biçimde görülmektedir. Birinci biçim, emperyalist ülkelerin ya da bu ülke kökenli tekellerin, geri kalmış ülkelere doğrudan doğruya yatırım yapmalarıdır. Çökümlü tekeller bir tekel belli bir ülkede maden üretme hakkını ve ayrıcalığını elde eder, kendi ülkesinden gerekli olan malzemeyi getirir, madenin bulunduğu ülkeden ucuz işgücü sağlar ve elde ettiği madenleri ya ürettiği şekilde ham olarak, ya da bir adım işleyerek ülkesine gönderir. Bu sömürü biçimi, emel olarak sermaye ihraçının tipik bir sonucudur. Çökümlü tekellerin, geri kalmış ülkelere yapmakta oldukları doğrudan yatırımlarda gözlenen bir değişik eğilimi burada vurgulanmalıdır. Bu doğrudan yatırımlarda, çökümlü tekeller, bir başlarına faaliyet sürdürme yerine, girmiş oldukları geri kalmış ülkelerin ya özel sektörleri ile ya da karma (özel-devlet) kuruluşları ile ortaklıklar kurmayı tercih ederler. Böyle yapmakla, hem yatırım garantilerini pekiştiriyorlar, hem de emperyalist sömürüyü bir oranda gizleme olanakları elde ediyorlar (Ülkemizdeki Ergeli Demir-Çelik İşletmeleri, bu türün en tipik örneklerinden biridir).

Bunun yanında sermaye ihraç etmek-sizin, yalnızca teknik hizmet ve teknoloji ihraçı ile de geri kalmış ülkelere girdikleri görülmektedir (Batı Almanya'nın ve Avusturya'nın İllirya'daki Wolfram tesislerinin inşaatındaki girişimler gibi). Bir başka şekli ise, kredilerin, teknik hizmet ve teknoloji ihraçı koşulu ile yüksek faizlerle verilmesi

MISIR "Sosyal Emperyalizmin Saldırgan Yayılmacılığı"na Karşı "Savunma" Savaşı mı yapıyor?

SON günlerin dünya kamuoyunu etkileyen olaylardan biri de Mısır-Libya savaşıdır. Bu savaşın kökeni üzerine uzun çözümlere gerekçe değil. Ancak sadece genel olarak ÇKP ve ülkemizdeki yandaşların, özel olarak da Halkın Sesi oportünizminin dünyayı, akla karaysa boyayıp olayları tümüyle tahrip eden siyasetini teşhir etmektedir.

Kemalist hareketle birçok ortak noktalar taşıyan Nasır hareketi Mısır'da kapitalizmin yukarıdan aşağıya örgütlenmesini hızlandırmıştır. SSCB'nin ekonomik yardımlarıyla desteklenen Mısır'daki bu devlet kapitalizminin uygulandığı dönemde, bir yerli burjuvazi giderek güçlenmiştir. Bu güçlenen burjuvazinin ülkedeki siyasal iktidarı tümüyle ele geçirme ve ülkenin ulusal gündemi ve özellikle uluslararası siyasetini tek başına oluşturma mücadelesiyle Sedat yönetimi çakıştı. Burjuvazinin güçlendiği oranda, Mısır-SSCB ilişkileri zayıfladı. Mısır-ABD ilişkileri gelişti. Aslında, bölgede saldırgan İsrail'in varlığı söz konusu olmasaydı, Mısır-ABD yakınlaşması çok daha önceden gerçekleşecekti.

Mısır, emperyalizme bütününe geçince yeni-sömürge bir ülke oldu. Mısır burjuvazisi, yeni-sömürge ülke yapısının neden olduğu ekonomik bunalımlar toplumsal bunalımlara dönüştüğü ölçüde saldırganlaştı ve Sedat yönetimi giderek faşist bir nitelik kazandı. Mısır, Sudan ve Suudi Arabistan'dan sonra ABD emperyalizminin bölgedeki Jandarma kerkollarından biri oldu.

Günümüz Mısır yönetiminin gerici ve anti-komünist niteliği, her geçen gün daha fazla somutlaşmaktadır. Geçen yıl, temel ihtiyaç maddelerine yapılan zam sonucu Kahire'de işçilerin ayaklanması üzerine Sedat yönetimi, Alman faşizmine özgü yasalar çıkardı. İşyerlerinde en küçük bir direnişte bulunanlar derhal tutulacak-

lar ve hükümetin tayin edeceği devlet işletmelerinde ölünceye kadar zorla çalışacaklardır.

Mısır egemen sınıfları, uzun yıllar, Fülstin sorununu ve İsrail'in saldırganlığını içleyerek emekçi sınıfların mücadelesini sapırdılar. İsrail'de gerici ve soven Begin'in seçilmesi kazanarak yönetime geçmesi, Sedat yönetiminin Fülstin sorunu ABD sayesinde, kısa dönemde, çözüm getirme olasılığını önlemişti.

Bu durumda, toplumda keskinleşen sınıf çelişkilerine paralel olarak, kendiliğinden de olsa, sınıf mücadelesinin giderek yükselmesini, yeni bir dış düşman yaratılacak önlem gerekiyordu. Mısır'ın Libya'ya savaş açmasını bu çerçevede içerisinde değerlendirmek gerekir. Ayrıca, Mısır ekonomisinin ABD emperyalizmine bağımlılığı artınca, Mısır ABD'nin bölgedeki saldırganlığını üstlenmektedir. Mısır saldırganının ilk hedeflerinden birinin, Tobruk liman kentini yakınındaki Sovyet teknisyenlerinin de bulunduğu güçlü radar başlı olduğu hatırlanması, Mısır-Libya savaşının diğer bir boyutunu bu sonuncu nokta olduğunu görürüz.

ÇKP Mısır'ın anti-Sovyet tavrını "süper güçler'e direnen bir" üçüncü dünya ülkesi"nin tavrı olarak görüyor ve gösteriyor. Böylece, Mısır'ın, bölgede ABD emperyalizminin ileri karakolu durumuna gelini ve ülkenin emekçi halk sınıf ve tabakaları için açık bir askeri cezaevine dönüştüğünü gözlerden gizliyor. Üstelik ÇHC, (Çin Halk Cumhuriyeti)'ni "Sovyet yayılmacılığı" ni "önsayen" (1) bu "üçüncü dünya ülkesi" ne, karşılaştığı ekonomik güçlükleri, bir ölçüde hafifletmesi için "hiçbir karşılık almaksızın" (2) ekonomik yardım da (3) bulunuyor (4) Halkın Sesi oportünistleri gerekleri ne denli tersine çevirirse çevirsin, ÇKP'nin üçüncü dünya tahlihinin anti-marxist ve son tahlilde karşı devrimci özü, yaşamın her somut gelişmesinde, bir kez daha somutlaşmaktadır.

KIBRIS KIBRISLILARINDIR Kibris'li devrimcilerin basına açıklaması

OSMANLI İmparatorluğundan İngiliz Emperyalizmine teslim edilen Kibris adası yıllarca İngiliz emperyalizminin sömürgeci olarak kullanılmıştır. Bu yıllarca sören emperyalist işgal altında dahi Kibris halkı başta Kibris proleteriyası olmak üzere çeşitli zamanlarda emperyalist boyunduruğu kaldırma için çeşitli ekonomik ve siyasal mücadeleye girişmişlerdir. Bunun bir neticesi olarak da 1960 yılında sözde bağımsız bir devlet kurmayı başarmışlardır. Bu sözde bağımsız devlet A.B.D. emperyalizminin planları dahilinde, bir A.B.D. uydusu haline getirilmeye çalışılmıştır. 1960 da kurulan bu devletin, garantör devletleri arasında ABD uydusu durumuna getirilen Ünanistan ve Türkiye'dir. Gerilemekte olan İngiliz emperyalizmi ise teslimiyetçi tavrını takınarak garantörlük ve bunun yanında eline geçirdiği işlerle yetinmiştir.

Kibris halkının bağımsızlık için yükselen bu mücadelesi, yine ABD'nin CIA örgütü tarafından kurulan EOKA ve TMT faşist örgütlerinin durdurulmasına çalışıldı. Bunun sonucu olarak da 1963 yılında bu iki örgütün kıskırılması ile iki toplum arasında suni bir düşmanlık yaratılarak Şovenizm körüklendi. Bu

taktiklerinde Kibris halkının yükselen bağımsızlık mücadelesini engelleyemediğini gören Emperyalistler. Bu seferde EOKA'nın kurucusu sayılan faşist Gri-vası paylı mesru yollardan adaya sokarak EOKA'yı hortlatıp yerine EOKA-B'yı kurdu. Tekrar sahneye çıkan EOKA-B sayesinde meydana gelen iç bunalımın neticesi olarak 15 Temmuz 1974 de CIA planı faşist darbe yapıldı. Bu darbe ile bastırılmayan bağımsızlık mücadelesinin neticesi olarak garantörlük maskesi altında ABD emperyalistleri Türkiye yedek gücünü adaya çıkarttı.

Böylelikle Türkiye yolu ile Amerika Kibris üzerinde 602 saatlı oldu. Kibrisin kaderini Birleşik Milletlerdeki görüşmelerde belirledi, Kibris halkının emperyalizme ve işgalci kuvvetlere karşı vereceği mücadele belirleyecektir. Kibris halkının emperyalizme ve onun kukla ordularının ergeç Kibris'tan Kovacak BAĞIMSIZ VE BAĞLANTISIZ KIBRIS'li mutlaka kuracaktır. BAĞIMSIZ KIBRIS KAHROLSUN EMPERYALİZM KAHROLSUN ŞOVENİZM İŞGALENİHAYETKIBRIS'A HÖRRİYET KIBRIS KIBRISLILARINDIR KURTULUŞA KADAR SAVAŞ KIBRISLI DEVRİMCİLER GÖNCELİR.

çok emperyalist ülkelerin, geri kalmış ülkelerin madenlerine olan ihtiyaçlarının düzeyine bağlıdır. İhtiyaç büyüdükçe, çökümlü şirketlerin uygun vade ve koşulları kotarmaları giderek güçleşir. Doğal olarak bu pazarlıkta, geri kalmış ülkelerdeki hükümetlerin niteliği, son derece önemlidir. Ne var ki bu pazarlık, son tahlilde yaratılan değerlin bölüşülmesine gelip dayanmaktadır. Günümüzde geri kalmış ülkeler, hükümetlerin niteliği ne olursa olsun, gelirlerini geçmişe oranla daha çok arttırmaya çalışmaktadırlar. Bu çabalar genellikle vergi yasalarında gerçekleştirilen değişikliklerde somutlaşmaktadır. Bu değişikliklerde, ihtiyacı anlaşmalarının çözümlenmesine özen gösterilmektedir. Örneğin Şili Hükümetlerinin vergi öncesi kârlardaki payları; 1930'da % 16'dan 1940'da % 28'e, 1950'de % 58'e ve 1965'de de % 69'a yükselmiştir. Bu yükselme, çökümlü tekel için güvensiz bir gelişme olarak kabul edilmiştir. Bu nedendir ki, 1944-1955 yılları arasında, dünya bakır üretimi % 20 oranında artarken, Şili'nin bakır üretimi yılda 54 bin tondan 40 bin tona düşmüştür. Bilindiği gibi Allende döneminde Şili Hükümeti, gelir arttırma yolunu bir tarafa iterek, bakır yataklarını ulusallaştırdı. Bu işe, çökümlü tekel için, daha doğrusu emperyalizm için yaralayıcı bir darbe idi. Çünkü bu devletleştirme, gerçek bir ulusallaştırmaydı. Gerçi, bu eyleminden ötürü, Şili Hükümeti çökümlü tekelere tazminat ödemeyi kabul ediyordu ama, bu çökümlü tekelere yetmiyordu. Çünkü, dünya bakır üretimindeki ve pazarlamasındaki denetimleri ortadan kalkıyordu. Oysa Şili'de bir ihtilal olmamıştı. İktidar, işçi sınıfının elinde değildi. Buna rağmen, emperyalizm bu yönetime bile göz açtırmadı ve faşist darbeyi tezgahladı. Bu örnekte şu önemli noktaları altını çizmek isteriz: Devletleştirme karakteri. Örneğin Bolonya da kalay madenlerini devletleştirdi ama bu devletleştirme dünya kalay madeni üretimi ve pazarlamasında denetim sahibi çökümlü tekelere etkilemedi. Bu nedenle, devletleştirme sorununu, mevcut yönetimin karakteri ile birlikte ele alınması gerekir. Aksi halde, yanlış yorum ve değerlendirmelerden kurtululamaz. Şili örneğinden çıkaracağımız ikinci ders de şudur: Gerçek devletleştirmeler, ancak ve ancak işçi sınıfının iktidarı ile gerçekleştirilebilir ve korunabilir. "İleri Demokrasi"lerde ya da "kapitalist olmayan yönlü"lerde gerçek devletleştirmelerin gerçekleşeceğine ve korunacağına inanmak ve bu eylemleri işçi sınıfının iktidarı yolunda birer koşul ve dayanak olarak görmek, tarihi bir yanılgıdır. Bugün bu tarihi yanılgı, S.S.C.B'nin geri kalmış ülkelerle ilişkileri çerçevesinde uyguladığı "devletten devlete" fon aktarımı (kredi, v.b.) biçimiyle uluslararası düzeyde somutlaşmaktadır. Doğaldir ki, bu yanılgı, S.S.C.B'nin dünya devrimci hareketine zaaf getiren bakış tarzının bir yansımasıdır.

Çökümlü Tekelerin Önemli Bir-İki Yapısal Özelliği

Gerek sermaye ihracı, gerekse pazarlama faaliyetleri yoluyla sürdürülen sömür mekanizmasını, çökümlü tekelin yapısal özellikleri çerçevesinde ele almak ve değerlendirmek, bize önemli bir-kaç gerçeği yakalama olanakları verir. Bir çökümlü tekel, yalnızca tek bir ülkede kendine bağımlı şirketin değil, bir bütün olarak tekelin karını azamileştirmeye çalışır. Böyle yapınca, aynı zamanda madencilik sektörünün yapısından gelen riskleri dağıtma imkânını elde eder. Bu riskten hareketle çökümlü tekel, üretimi, aynı ya da değişik ülkelerde kendine bağımlı şirketler arasında dağıtır ve programlar. Bu dağıtımda ya da programlamada, genellikle şu kistaslar rol oynar: Görelî maliyetler, kaynak-pazar ilişkısından doğan tercihler, anlaşmaların gereği olarak en az üretim düzeyini tutturma zorunluluğu ve siyasal risk derecesi. Bu kistaslar ışığında programlarını çizen çökümlü tekel, son derece esnek bir strateji ile hareket ederler. Geri kalmış bir ülkeden, bir çökümlü tekel karşısındaki güçsüzlüğünün nesnel dayanakları bu noktalarda yatmaktadır. Diğer taraftan, çökümlü tekelin, tekelci transfer fiyatlarında dünya fiyatlarını temel almazlar. Ancak karlarını, kendilerine bağlı bir tekerikte toplamasını düzenleyebilirler. Bu düzenleme ile hem vergi ödentilerini en az indirir hem de kar transferine konacak kısıtları dan kurtulmuş olurlar. Manevyat kaynağımız üzerindeki çökümlü tekelin yıllardır sürdürdüğü faaliyetleri, tüm bu gerekçeleri gözlemek mümkündür. (Bir çökümlü tekel olan Austurya kökenli Voitscher Magnezit Werke'nin bir alt kuruluşu olan Manvezit A.Ş., 1962 yılından beri faaliyettedir. Bu şirketin manevyat kaynağını eritip tükettiği bilinen bir gerçektir.)

Sonsöz Ve Polisario Kurtuluş Örgütü

Emperyalizme karşı sürdürülen halk savaşları, günümüzün baş çelişkisinin en sıcak ifadesidir. Geri kalmış ülkelerin kendi maden kaynaklarını emperyalizmin sömürü ve tasallutundan kurtarmaları, ancak ve ancak sürdürülen bu sıcak savaşların başarıyla sonuçlanması ile mümkün olacaktır. Angola demir, Vietnam ise kalay madenlerini, bu savaşın ardından emperyalizmin talanından kurtarabildi. Ve son olarak, Polisario Kurtuluş Örgütü, dünyanın en zengin fosfat kaynaklarının bulunduğu Sahra topraklarında filiz verdi.

- 1) Bu yazı, sadece yakındığı madenleri konu almaktadır. Bir başka deyişle, kömür ve petrol gibi yakıt türündeki yeraltı kaynakların kapsam dışı tutulmuştur. Çünkü bu kaynakları, diğer yeraltı kaynaklarına oranla ayrıca ele alınmalarını zorunlu kulan önemli ayırdedici özellikler göstermektedirler.
- 2) Zubritski, Mitropolski, Kerov; "İlkel Toplum, Köleci Toplum, Feodal Toplum", Sol Yay. Mart 1976, S. 62.
- 3) Ahmet Yöçekök, "Emperyalizm Yörüngesinde Osmanlı İmparatorluğu, 1838 Nispet Şişlemeleri" yapıtından aktaran Tunç Tayanc, "Sanayileşme Sürecinde 40 Yıl", Milliyet Yay. S.18.
- 4) Sina Çıldır, "Zonguldak Havzasında İçli İktisatlarının Tarihi, 1848/1940", Yeraltı Maden 7. Yay. Nisan 1977, S.11.
- 5) "Afşin-Ebistan Entegre Projesi", Birlik Haberleri, TMMOB Yay. Ağustos 1976, Sayı 20, S.6, 7.

sektördür. Bu krediler, ya devletten devlete ya da konsorsiyumlardan devlete verilmektedir. Örneğin, ülkemizde inşa edilen Afşin-Ebistan Termik Santrali Entegre Projesinde, Dünya Bankası projenin gerektirdiği krediyi devlet garantisi ile T.K.I. ne verirken, araç-gereç ve teknolojiyi ise Batı Alman firmalarından satın almış-sın bir kuruluş olarak getirmiştir (6).

Sömürü mekanizmasında görülen ikinci biçim pazarlama faaliyetleri içinde gözükür. Çökümlü tekel için pazar egemenliği ve denetimi hayatı öneme sahiptir. Pazar egemenliği ve denetimi çökümlü tekelere karlarını azamileştirmeye olanakları sağlar. Çökümlü tekel, ne, ürettikleri madenlerin gerçek değerlerini eşit fiyatlarla satarlar, ne de geri kalmış ülkelerin pazara sundukları madenleri gerçek değerlerine eşit fiyatlarla satın alırlar. Satışlarda gerçek fiyatların üstünde, satınalmalarda ise gerçek fiyatların altında bir fiyat öne sürerler. Her iki durumda da bir fiyat farkı doğar ki, bu da çökümlü tekelere karlarını azamileştirmeye olanakları sağlar. Bu olgu o denli belirgindir ki, günümüzde çökümlü tekelin pazar denetimleri, üretimdeki denetimlerinden çok daha yoğunlaşmıştır. İşte bu nedenle, çökümlü tekel, pazar denetimlerini yürütmek ya da bu denetimlerinde gerilememek için, genel olarak maden zenginlikleri (rezerv) üzerindeki denetimlerinin aynı düzeyde kalmasına çalışır. Doğal olarak bu denetim, geri kalmış ülkelerin maden zenginlikleri üzerinde yoğunlaşır. Buradan, emperyalist sömürünün varoluş koşullarını, yalnızca yabancı yatırım varlığı ile sınırladığımızı söyleyebiliriz, bir geri kalmış ülkenin pazar ilişkileri kanalıyla da madenlerini çok pahasına emperyalist ülkelere kapıtararak sömürülebileceği sonucunu vurgulayabiliriz (Örneğin, Türkiye'nin krom ve boraks madenlerinin pazar ilişkileri kanalıyla emperyalist ülkelere talanı gibi).

Geri kalmış Ülke Hükümetleri Üst Çökümlü Tekeller Arasındaki Pazarlık

Bir başka önemli nokta da çökümlü tekelin geri kalmış ülke hükümetleri ile olan pazarlıklarıdır. Genel olarak, geri kalmış ülkelerde yatırım yapan çökümlü tekel, çok uygun vade ve koşulları kotarabilmektedirler. Bu kotarma daha

Zindanlar Boşalsın Genel Af

MC nin ikinci kez kurulmasından sonra tüm yurtta tepkiler yükselmeye devam ediyor. Ankara Merkez Kapalı Cezaevinde Devrimcilerin önderliğindeki tüm mahkûmlar 23, 24, 25 Temmuz günlerinde MC'nin kuruluşuna protesto etmek amacıyla açık grevi

YIGİT FEDEKAR HALKIMIZA II. MCKURULDU...

Hakim sınıflar kendi egemenliklerini sürdürebilmek için, kendilerine karşı çıkan herkesi kanla, ateşle, işkenceyle, zindanlarıyla boğmaya çalışıyor. Hakim sınıflar, kendi sorunlarını geçiktirebilmek için polislerle, mahkemeleriyle, hapishaneleriyle, kanunlarıyla, karakol ve nezarethaneleriyle iki ulus ve çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının gelişen mücadelesini bastırmak istiyorlar. Bu amaçla, okulu, suyu, elektriği olmayan yurdumuzun dört bir yanına hapishaneler kuruyorlar. Zindanlarda yatan onlar değil, sömürülen, ezilen, horlanan yoksul halktır. Çünkü zindanlar sömürü düzeninin ayrılmaz bir parçasıdır. Hakim sınıflar içinde bulunduğu ekonomik darboğazdan çıkmanın yolunu II. MC hükümetini kurdurmaya çalışıyorlar. Amaçları, bunalımın yükünü yoksul halkın sırtına yüklemek, bütün ülkeyi cezaevine çevirmek, ezilen halkı cebindeki son kuruşu kadar sömürmektir.

II. MC fabrikalardaki işçiyi daha fazla soymak, için köylüleri, yoksul köylüleri daha fazla sömürmek, Kürt ulusu ve diğer milliyetler üzerindeki sömürü, zulüm ve terörü daha da yoğunlaştırmak için kuruyorlar.

Ülkemizin tüm cezaevlerinde olduğu gibi Ankara Merkez Kapalı Cezaevinde de hakim sınıfların yurt çapında uyguladıkları sömürü, baskı ve zulüm uygulanmaktadır. Bizler, daha iyi olmaya yönelmek, halkımız üzerindeki baskı sömürü ve zulme ve bunlardan fayda sağlayanlara karşı savaşmak suçundan (!) yargılanmakta; yargılanmış olanlar olarak cezaevindeki anti-demokratik uygulamaları açıklamayı görev biliriz. Çünkü kendi hazırladıkları, kendileri için bile şimdiki zul olan yasaları kamuoyunda uyguluyor "şirin" görünümü altında ki bu yasalar faşist karakterdedir. Halkımızın kafasını bulandırmakta, çirkin, kanlı yüzlerini gizlemeye çalışmaktadırlar.

Cezaevine girişli mahkûmların ve tutukuların diğer koşullara sağlıklı (!) temiz (!) olarak gönderilmesi için "tecrit" denen 16 kişilik yere 70-80 kişi doldurulmaktadır. Tecrit içinçe lüğümlerinin sızdığı, her türlü hastaratin en sağlıklı yaşama şartını bulduğu yerdir. Bu yerlerde yeni gelenler darenin keyfine göre, 3-4 gün tutulmaktadır. Tecritin kuruluşu amacına uygun olmayan bu uygulamaya burasını dayanılmaz bir işkencehaneye dönüştürmektedir. Bu CEHEN-NEMDEN KURTULANLAR AYRI BİR CEHENNEM OLAN KOĞUŞLARA ALINMAKTADIR: Koğuşlar bir kişinin zor sigabileceği, en az ikişer kişinin yatmak zorunda bırakıldığı, sağlıklı ranzalardan ibarettir. Bakimsizlikten,

yapılar ve dirençle geçtiler. Açık grevi boyunca görüşme çıkmadılar ve bu dirençlerinin nedenini tüm halka anlatan bir bildiri yayınladılar. Aşağıda, özellikle Ankara'nın geçecek olduğu semtlerinde devrimciler tarafından mahkûmlar adına dağıtılan bildiri yayınlıyoruz:

havasızlıktan dolayı; hastalanan arkadaşlarımızın hiç birisine sihi müdahale yapılmamaktadır. İdarenin bir parçası olan doktor (!) en ağır hasta olan arkadaşlarımızı bile tedaviden emteden kovmaktadır. Sağlığa aykırı, beslenme değeri olmayan yemekleri yemediğimiz halde bizden parası alınmaktadır. 750 kuruşluk çay 50 TL'ye satılmakta, mahkûmlar adına gönderilen paralar idarece döner sermaye adı altında çalıştırılmaktadır. Cezaevindeki mahkûmların zaf ve hastalıklarından yararlanan idare, bu zaafı kendi çıkarları için istismar ederken; halkımızın bilinçlenmesine, düşmesini tanımasında yardımcı olan devrimci yayın organlarının engellenmesi, idarenin kimlere hizmet ettiğini sergilemektedir. Mahkûmlara gelen eşyaların bir kısmına el konulmaktadır. Haftada çok kısa süreli görüşler tanınarak, avukat odalarına gardiyanlar dikilerek haberleşme hürriyeti gaspedilmektedir. Haksızlıkların karşısına çıkan yigit ve dürüst mahkûmların konusuz hücre cezalarına çarptırılmakta, hunharca işkence görmektedirler. Daha çocuk yaşta olan, vücutlarının gelişmesini oynuncakla yapabilecek sübyan mahkûmlara küfür ve dayak altında en ağır işler yaptırılmaktadır.

İŞÇİLER KOYLULAR, ÖĞRENCİLER,

YURTSEVERLER, TÜM EMEKÇİ HALKIMIZ

Hakim sınıfların varlığını sürdürebilmesi halkımızın yük selen mücadelesinin bastırılmasına bağlıdır. Ve bunların baskı kurumlarından birisi olan sömürü, baskı, zulüm ve işkence II. faşist MC hükümetinin kurulmasıyla daha da artacaktır. I. MC döneminde, faşist terör, siyasi cinayetler ve işkenceler halkımızın bilinçli, kararlı, yigit mücadelesi ile geriletmiş, DGM'ler ise yıkılmıştır. II. faşist MC'de aynı bilinçle, aynı kararlılıkla ve geçmişten çıkarılan derslerin de ışığında yerle bir edilecektir.

Biz, Ankara Merkez Kapalı Cezaevinde tutuklu mahkûmlar olarak yigit halkımızın gerçek demokrasî mücadelesinin her zaman kararlı ve inancaz olarak yanında olduğumuzu bildiririz. Mücadelemiz bir avuç mutlu azınlığın iktidarına karşıdır. Kurtuluşumuzun halkın iktidarında olacağını bilinci içinde, bizler haklı davamızın kararlı, inancaz, sabırlı nefesleri olarak yarınmızdayız.

AZMİMİZİ ZINDANLAR YIKAMIYACAKTIR ZINDANLAR BOŞALSIN GENEL AF YAŞASIN DEVRİMCI MÜCADELEMİZ

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi Tutuklu ve Mahkûmları

OKUYUCU MEKTUPLARI

AÇIKLAMA

Devrimci Yol'un 6. sayısında "Halkevleri 8. Genel Kurulunda Gerici Yönetime son verildi." başlığı ile verilen haberi, 8. genel kurula Genel Yönetim Kurulu üyesi olarak katılmış bir halkevi olarak dikkatle okudum. Hermen belirtiyim ki, öne sürülen görüşlere ve eleştirilere katılmıyorum. Katılıyorum derken özeleştiriyi yaptığını sanımsın. Dişie diğ mücadelesini vermiş olduğum konulara değinmenizi ayrıca sevdimim.

Otuz kişiden oluşan bir kurulda 23 kişiden devrimci yönde uğraş vermiş olmasının alınmış kararlarda fazla etkili olamayacağı sanırım sizler de doğal karşılarınız. Halkevlerinde görev aldığımız sürece daima ezilen emekçi halkının yanında oludum. Faşizme karşı verilen mücadelede halkevlerinin etkin görev alması için uğraştım. Halkevleri genel merkezi çalışanların sendikalaşma ve toplu sözleşme haklarını elde etme girişimlerine karşı "Biz işveren değiliz, bunlar da artık değer üretmiyorlar. O halde bunlar işçi sayılmaz, bunlara sendikalaşma hakkını tanımayalım, işlerine son vererek hadlerini bildirelim" diye çok bilimsel (!) öneriler yaparlara karşı -ne yazık ki bu öneriyi yapanlardan bir tanesi halen de genel yönetim kurulu üyesidir,- emekçilerin yanında yer aldım. Örgüte yapılan inçten ve dıştan baskılara, keyfi kıyım ve kaptalmalara karşı çıktım. Kurultayda çeşitli ayak oyunlarına, provokasyonlara karşı devrimci muhalefetin birliğinin bozulmamasına çalıştım. Ve öyle sanyorum ki görüye başladığım andan, görevimin bittigi Kurultay sonuna dek emekçi halkın çıkarlarına ters düşen bir eylemde bulunmadım. Dostça selamlarımla.

27.7.1977

Halkevleri Genel Yönetim Kurulu Eski Üyesi.
(İsmi bizde saklıdır. D.Y.)

Çerkes

ANTL-faşist bir öz taşıyan Çerkes halkı seçimlerden önce CHP'nin Çankırı'daki mitingine gittiğinde Çankırı Eğitim Enstitüsünde okuyan Çerkesli faşistler önderliğinde Çerkes konvoyuna bir saldırı düzenlendi

Eğitim Enstitüsünün kapatılmasıyla birlikte Çerkes'e dönen bu saldırgan faşistlere Devrimciler tarafından gereken ceza verildi. TOB- DER içinde çöreklenen İGD'li revizyonistler, devrimciler faşistlere karşı doğuşırken devrimcilerle kara çalmakla meşgulüldüler. Revizyonistler rağmen Çerkes halkı devrimcilerle sahip çıkmasını bildi. Bu arada 7 arkadaşın mahkeme tarafından tutuklanması, sadece oligarşinin köpeklerini sevindirmedi, aynı zamanda oligarşinin soldaki uzantılarını da sevindirdi. Şurası bilinmelidir ki, bundan sonra da faşistlerin halkımıza yönelttiği her saldırı devrimciler tarafından gereken cevabı alacaktır.

ÇERKEŞLİ DEVRİMÇİLER

Ankara Atatürk Lisesi

BEN Ankara Atatürk Lisesi'nde okuyan devrimci bir öğrenciyim. Okulumuz faşist işgal altındadır. Özellikle okulun pansiyonuna yerleştirilen faşistler, okulda terör havası estirmektedirler. Bizlere zorla dergi satıp seminerlere sokmaktadır. Okulumuz müdürü de azılı bir faşist olup, şu anda bir semtin Ülkü Ocakları başkanlığını yapmaktadır. Okul, okul değil bir partinin genel merkezine benzemektedir. Okulun içinde köpek resimleri, gerici, faşist resimler bulunmaktadır ve "saying" müdürümüz bunu görmemezlikten gelmekte ısrar etmektedir. Okulumuzda devrimci öğrenciler faşistlerin en az 2-3 katı kadar çok oldukları halde, faşist-polis-idare işbirliği sonucu sesleri çıkmamaktadır. Arkadaşlarımız dövülmekte ve korkunç bir şekilde partizanlık yapılmaktadır. 6-6 sene önce okulda DEV-GENÇ'li vardı. Fakat sonra oligarşinin kirli elleri okulumuza uzandı. Ve okula faşistler yerleştirildi. Biz devrimci

öğrenciler olarak hiç bir baskıya boyun eğmedim, okula gidip, eğitime devam edeceğiz. Faşist köpekler pansiyonu silah deposu haline getirdiler. On seçimlerde bazı CHP'lilere pansiyondan ateş açıldı. Yapılan aramada silah bulunmaması bizi çok şaşırttı. Faşist müdür Milli Eğitim Bakanına dahi karşı gelebilecek kadar çöretkar birisidir. Okuldaki ileric, yurtsever öğretmenler sürüldü, dövüldü. Baskı yapıldı ve okula öğretmen kılığında faşist komandolar yerleştirildi. Bunlar hamile bir devrimci öğretmeni dövücek kadar adı kimseler. Ama birgün hesap sorulacak, bütün faşistler dövüldükleri kanın hesabını verecekler.

DÖZELTME

Derginizin 3. sayısında, 4. sayfa 2. sütun 1. paragrafı ANAMUR HALKÇI GENÇLİK DERNEĞİ ismi yanlışlıkla "Anamur Kültür Derneği" olarak yazılmıştır. Düzeltip, okurlarımızdan ve Anamur Halkın Gençlik Derneği'nden özür dileriz.

Devrimci Yol'dan Mektup

Dergimizin dağıtımına ilişkin bazı sorunları bu sütunlarda bir kaç kez dile getirdik. Ancak bu sorunların çözümü sürecinde yeni yeni sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bu tür güçlüklerin hiç olmazsa asgari düzeyde indirilmesi için Devrimci Yol siyasetinin savunucusu arkadaşlarımız, Devrimci Yol ile sağlıklı bir diyalog kurmaları ve bu sorunların üzerine gitmeleri gerekmektedir.

Devrimci Yol'un satış ve inde durumunun net olarak ortaya çıkması, derginin çeşitli bölgelere ulaşım hızına bağlıdır. Çeşitli bölgelerdeki arkadaşlarımız, Devrimci Yol dergisinin ellerine geçiş süresini bize bildirmeleri, hem bu tür aksaklıkların giderilmesini hem de diğer sorunların çözümünü kolaylaştırır.

Bu mektubumuzun diğer konusuda şudur: Bazı arkadaşlarımızın, siyasi çizgimize adına önem taşıyan bir kitabı basan, fakat genel yayın politikası ile "korsan", "tüccar" bir çizgi izleyen; yanlış ve eksik çevirileri salt ticaret amacı ile yayımlayan "Evren" vb. yayınevlerine yönelttikleri eleştirilere tümüyle katıldığımızı belirtelim. Bu ve benzeri yayınevleri, Devrimci Yol siyaseti izleyicilerinin teorik eğitimlerini dayandıracakları yayınlar konusunda ne denli titiz bir seçme yapmalarını göstermesi bakımından olumsuz ve talihsiz birer örnek sayılmaldır.

DEVRİMCI SELAMLAR.

DEVRİMCI YOL

DEVRİMCI YOL

15 GÜNLÜK SİYASİ DERGİ

Sahibi:
Mehmet YAZICI
Sorumlu Müdürü:
Yaşatmak ARSLAN
Yönetim Yeri:
Hasan Ali Yücel Cad. 39/D
Inceau/ANKARA
Yazışma Adresi:
P.K.383 Kızılay/ANKARA
Baskı Tarihi: 8 Ağustos 1977

Dağıtım
EMEK-DA: Ankara; Ihlamur Sok.8/10 Kızılay, İstanbul
Himayeli Eftal Sok. 6/21
Çağaloğlu, İzmir; Ahmetaga Mah. 867. Sok. No: 3/D
Saliaga İshani, Oda No: 228
Baskı-Dizgi
EM-AŞ Veb Ofset Tesisleri
Rüzgâr/ulus-ANKARA

ABONE KOŞULLARI
Yurt İçi: 6 aylık 40 TL.
Yıllık 70 TL.
Yurt Dışı: 6 aylık 100 TL.
Yıllık: 180 TL.
Abone Olmak İhtiyacı MEHMET YAZICI adına Poosta Çeki No: 104620'ye Para Yatırılması Yeterlidir...

